

**EEN ERNSTIGE VERMANING UIT DE HEILIGE SCHRIFT
IN EEN ZEER DONKERE TIJD**

4 PREKEN

Door

Ds. J. Spaans

Vanaf 1984 predikant te Norwich, Canada

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2001

INHOUD

1. JOZEF EN ZIJN BROEDERS

Wij zijn schuldig. Genesis 42: 21.

2. IN TWINTIG JAAR GEEN OPLOSSING VOOR JAKOB AANGAANDE JOZEF

En hij zond zijn broeders heen en zij vertrokken; en hij zeide tot hen: Verstoort u niet op den weg.

En zij trokken op uit Egypte en zij kwamen in het land Kanaän tot hun vader Jakob.

Toen boodschapten zij hem, zeggende: Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland. Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet.

Maar als zij tot hem gesproken hadden al de woorden van Jozef die hij tot hen gesproken had, en dat hij de wagens zag, die Jozef gezonden had om hem te voeren, zo werd de geest van Jakob hun vader levendig.

En Israël zeide: Het is genoeg, mijn zoon Jozef leeft nog; ik zal gaan en hem zien, eer ik sterve. Genesis 45, de verzen 24 - 28:

3. DE VERLOREN ZOON

Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn. Lukas 15: 11 - 24.

4. EEN ERNSTIGE VERMANING UIT DE HEILIGE SCHRIFT IN EEN ZEER DONKERE TIJD

Uitgesproken op 24 september 1993 in de Gereformeerde Gemeente te Middelburg – Zuid, voor de Gereformeerde Bijbelstichting.

En wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de Morgenster opga in uw harten. 2^e zendbrief van Petrus het 1ste hoofdstuk, 19^e vers.

*Uitgesproken in de Gereformeerde Gemeente te Middelburg-Zuid
op 24 april 1988; morgendienst*

1. Jozef en zijn broeders

Psalm 34 : 3 en 9
Lezen : Genesis 42
Psalm 105 : 3, 4 en 5
Psalm 51 : 1 en 2
Psalm 126 : 3

Geliefden, Wij mogen uw aandacht vragen voor onze tekst die u opgetekend kunt vinden in het voorgelezen hoofdstuk, Genesis 42 en daarvan vers 21, alleen deze woorden:

Wij zijn schuldig.

Ons thema is:

JOZEF EN ZIJN BROEDERS

Drie gedachten:

1. Jozef kent zijn broeders.
2. Jozef ontdekt zijn broeders.
3. Jozef luistert naar zijn broeders.

Jozef en zijn broeders. 1. Jozef kent zijn broeders. 2. Jozef ontdekt zijn broeders. 3. Jozef luistert naar zijn broeders.

Gemeente, met de hulp des Heeren hopen wij een enkel woord te spreken over dit bijzonder hoofdstuk waarin feitelijk voorkomt: *Jozef en zijn broeders*. En dan de bijzondere handelingen van Jozef met zijn broeders.

En, geliefden, dan wordt onze diepe val in Adam echt verklaard. Wanneer we denken over die broeders van Jozef, dan zien wij in die broeders onszelf. Ze waren onder een Godvrezende vader opgegroeid en ze waren onderwezen in de waarheid. Ze hadden tot hun voorvaders: Abraham en Izak. We zouden zeggen: de kinderen van Jakob behoorden tot een gezegend geslacht. En toch, mijn hoorders, het waren zondaren.

En dan zullen wij vandaag moeten vragen: *Wie zijt gij en wie ben ik?* En dat is ook waar aangaande de jongens en meisjes, hoe klein we ook zijn of hoe oud we ook zijn, maar wij zijn zondaren. Dat heeft iedereen wat te zeggen. Want als wij zondaren zijn, dan liggen wij onder de vervloeking van een rechtvaardig God. Al zouden wij de Bijbel kennen van Genesis tot Openbaring toe, dat is vanzelf een voorrecht, maar het is niet genoeg voor de eeuwigheid. Deze broeders van Jozef verklaren in het voorgelezen hoofdstuk duidelijk dat ze zondaren waren. En dan is er nog iets erger. U zult zeggen: kan het nog erger?

Ja, mijn hoorders, want dan lezen wij in dit hoofdstuk van vróme zondaren. En wie zijn dat nu? Dat zijn de broeders van Jozef! En dan is de vraag: wat zijn wij? En dan kan het zijn dat wij niets anders zijn dan vrome zondaren, die zeggen: “Wij zijn vroom, wij zijn geen verspieders.” En met die goddeloze vroomheid zal een mens straks voor eeuwig omkomen in de eeuwige duisternis.

Het is wat om een mens te zijn. Wij waren geschapen in de staat der rechtheid naar het beeld Gods om Hem te bedoelen. Wij waren geschapen als profeet, priester en koning; om in het profetische ambt God te verhogen; om in het priesterlijk ambt onszelf op te offeren voor de Heere; en in het koninklijk ambt om in de weg van heiligheid God te verheerlijken.

En dan zou ik vandaag willen vragen, geliefde gemeente, hoe is dat nu in ons leven? Want al zijn wij vrij- en moedwillig gevallen in onze bondsbreuk in Adam, nochtans blijft de eis tot bekering onveranderd. Adam heeft in de diepe val God de rug toegekeerd, en God heeft ook wat gedaan. De Heere heeft de weg naar de boom des levens afgesneden. Aan de ingang van het hof van Eden werd een engel gesteld met het zwaard van Gods eeuwig recht, Adam kon niet meer terugkeren. Begrijpt u het, mijn hoorders? Het is wat om een mens te zijn! Er is van onze zijde geen weg meer terug. En door onze diepe val liggen wij voor eeuwig verloren. Wij gaan niet verloren, maar wij *liggen* verloren, ook met onze doop. En wat is dat om verloren te liggen? Om hier op aarde de duivel en ons eigen hoogmoedig bestaan voor een korte tijd te dienen, om straks de eeuwige rampzaligheid in te gaan. En wat is de rampzaligheid? O, dat is eeuwig van God gescheiden te zijn. O, dan kan het zijn dat een vader en een moeder zeggen: Jongen, gaat toch mee naar de kerk; meisje, het is toch zondag. In de rampzaligheid zul je niet meer naar de kerk moeten, daar zal geen kerkdienst meer gehouden worden, daar zul je Gods Woord nooit meer kunnen horen, daar zul je nooit meer op je knieën kunnen vallen, maar daar zal het een eeuwig, eeuwig, eeuwig van God gescheiden zijn. In de rampzaligheid zal een mens de duivel dienen tot in alle eeuwigheid. Daar zal geen kerkdienst meer zijn, daar zal enkel vervloeking en zonde zijn. O, hoe het daar zal zijn is met geen woorden uit te spreken.

En toch, een mens gaat over de wereld zoals die broeders van Jozef: Vroom! Wat is het, jongens en meisjes, om mens te zijn! Wat is het, vaders en moeders, om mens te zijn! We zijn geschapen om God te bedoelen, maar door onze diepe val dienen we de duivel en ons eigen leven. Maar nu is het een eeuwig wonder wat in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid heeft plaatsgevonden. Daar heeft God de Vader gezegd: “Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen?” En dan lezen wij van Jozef in Genesis 37:16 dat hij zegt: “Ik zoek mijn broeders.” O, wat een woord van rijke inhoud. Jozef is een type van die gezalfde Koning van alle eeuwigheid. Hij is door de Vader gegeven om een Zaligmaker te zijn. Hij heeft getuigd: “Zie, Ik kom; in de rol des hoeks is van Mij geschreven.” En Hij is gekomen in de volheid des tijds. Hij is geboren in de stal van Bethlehem. Hij heeft geleden vanaf Zijn geboorte tot aan het eind van Zijn leven; Hij heeft zo zwaar geleden in Gethsémané en op het kruis van Golgotha. En toen kwam de dood; maar vóór de dood kwam, heeft Hij ingeleefd wat het is om eeuwig God te missen. Op het kruis van Golgotha heeft die gezegende Middelaar uitgeschreeuwd: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” Maar er is ook een ogenblik gekomen dat Hij heeft uitgeroepen: “Het is volbracht.” En dat wijst ons op de zaligheid voor arme broeders van Jozef Mijn hoorders, laat ons dan in de eerste plaats zien: Jozef kent zijn broeders.

1. Jozef kent zijn broeders

En dan lezen wij in het achtste vers van ons teksthoofdstuk: “Jozef dan kende zijn broeders, maar zij kenden hem niet.” Wat een waarheid, mijn hoorders. O, u leest in Johannes 6:37: “Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.” En wij lezen in het begin van ons teksthoofdstuk dat het over hongersnood gaat. Dat gaat eigenlijk over de dood. Want hongersnood is het begin van de dood, en als daarin geen verandering komt gaat een mens sterven van de honger. Dat heb ik zelf in Afrika, Zuid-Amerika en Bolivia gezien dat mensen echt van de hongersnood stierven. En zo verklaart Gods Woord dat er honger was in het land van Kanaän.

Jakob stuurde zijn zonen naar Egypte. O, wat zijn de wegen des Heeren wonderlijk, mijn hoorders. En dan komen die jongens, die schuldige jongens, maar nog zonder schuld. En daarom, gemeente, het zou zo'n wonder zijn als er nog eens een schuldig mens was bij wie de zonde tot zonde en de schuld tot schuld mocht worden. En dat is absoluut nodig zal het wel wezen met een mens. De Heere gaat ontdekken wat een mens geworden is in zijn diepe val in Adam. In de dadelijke schuld en in de erfschuld staat een mens schuldig voor God. Och, Jozef zegt: “Ik zoek mijn broeders.” Maar het is niet zoals velen vandaag aan de dag menen om Jezus aan te nemen. Nee, de Heere rekent met een mens af. En dat wordt in dit hoofdstuk duidelijk verklaard.

En dan komen die broeders naar Egypte. U kent de geschiedenis wel. En als die broeders in Egypte komen voor die regent aan Farao's hof, dan spreekt Jozef hard tegen zijn broeders. En het staat in Gods Woord: “En Jozefs broeders kwamen en bogen zich voor hem met de aangezichten ter aarde. Als Jozef zijn broeders zag, zo kende hij hen; maar hij hield zich vreemd jegens hen en sprak hard met hen, en zeide tot hen: Vanwaar komt gij? En zij zeiden: Uit het land Kanaän, om spijze te kopen. Jozef dan kende zijn broeders, maar zij kenden hem niet.” En dan lezen wij verder, mijn hoorders: “Toen gedacht Jozef aan de dromen die hij van hen gedroomd had; en hij zeide tot hen: Gij zijt verspieders, gij zijt gekomen om te bezichtigen, waar het land bloot is. En zij zeiden tot hem: Neen, mijn heer, maar uw knechten zijn gekomen om spijze te kopen. Wij allen zijn ééns mans zonen; wij zijn vroom; uw knechten zijn geen verspieders.”

En nu, gemeente, wat zijt gij? Hoe is het met een iegelijk van ons? Hoe zijn wij vandaag opgekomen naar de kerk? O, zijn er nog onder de jongens en de meisjes die hun schuld voelen, die deze morgen de knieën gebogen hebben, die gevraagd hebben: Heere, kan ik, schuldig schepsel, nog bekeerd worden? Heere, mijn schuld is hemelhoog, is er nog een weg dat zo'n ellendige nog zalig kan worden? Heere, ik kan U niet missen en ik moet U missen vanwege mijn schuld”? O, zijn er vanmorgen zulke mensen in de kerk? Wel, deze broeders van Jozef voelden geen schuld. Nee, ze waren vroom.

Ze zeiden tegen de regent van Egypte: “Wij zijn vroom.” En weet u wat nog meer, mijn hoorders? O, het is een persoonlijke vraag, weet u hoe die broeders over de zonde spraken? Heel lichtvaardig! En hoe spreken wij over onze zonden? Weet u wat die broeders van Jozef zeiden? Ze konden heel gemakkelijk zeggen: “Wij, uw knechten, waren twaalf broeders, ééns mans zonen in het land Kanaän; en zie, de kleinste is heden bij onzen vader, doch de één, die is niet meer.” Zo gemakkelijk konden ze over de zonde praten.

En hoe is dat met ons, vaders en moeders, jong en oud, hoe praten wij over de zonde? Het kan zijn dat we er zelfs lichtvaardig over spreken en dat wij zelfs denken

wat te zijn terwijl we in de zonde leven. Ja, dat we die zonde doen en het nog gaan vertellen om er de man of vrouw mee te zijn. Een eigenaardige vraag: Hoe spreekt gij over de zonde? En dan moet u niet vergeten, God hoort elk woord en kent elke daad die wij doen. Het is wat om een mens te zijn. En het staat duidelijk in Gods Woord, geliefde hoorders, in Romeinen 6:23: “Want de bezoldiging der zonde is de dood.” En de dood dat is een eeuwige dood. O, dat zal wat zijn als we straks in de hel terechtkomen, dan komen wij daar vanwege onze zonden. “Want de bezoldiging der zonde is de dood.” Dan krijgen wij wat we zelf verdiend hebben. Wij lezen dat die broeders van Jozef heel licht over de zonde spraken.

En hoe is dat hier? O, zijn er vandaag onder de jeugd en onder de ouderen nog ongelukkige mensen? O, die niet met de vinger van zichzelf afwijzen wat hij doet of wat zij doet, maar die met de vinger naar zichzelf wijzen en moeten getuigen: Ik ben die mens die éénmaal geschapen was om God te bedoelen, en ik doe niets anders dan mezelf bedoelen? En toch nog belijden: Ik heb Abraham tot een vader. En toch nog belijden: Ik ben vroom. En toch nog lichtvaardig over de zonde praten.

Maar wat komt ervan en wat doet Jozef ermee? Nu, die lieve Jozef, hij is een type van Christus; Jozef kent zijn broeders en gaat met zijn broeders praten. Hij laat ze zelf getuigen wie ze zijn. En als hij het uit hun eigen mond hoort dat ze zo licht over de zonde praten en in hun blindheid belijden “wij zijn vroom”, dan gaan ze de gevangenis in. Hoor: Dan gaan ze de gevangenis in! En denkt er maar over na, mijn hoorders: als wij zo blijven leven dan gaan wij de gevangenis in, dan gaan wij straks zonder waarachtige bekering de eeuwige gevangenis in.

2. Jozef ontdekt zijn broeders

O, Jozef handelt zo wijs, hij handelt zo lief. Ze zullen wel leren wat het is om tegen God te zondigen. En dan lezen wij verder in dit hoofdstuk: “Toen zeide Jozef tot hen: Dat is het, wat ik tot u gesproken heb, zeggende: Gij zijt verspieters. Hierin zult gij beproefd worden: zo waarlijk als Farao leeft, indien gij vanhier zult uitgaan, tenzij dan wanneer uw kleinste broeder herwaarts zal gekomen zijn. Zendt één uit u, die uw broeder hale; maar weest gijlieden gevangen, en uw woorden zullen beproefd worden, of de waarheid bij u is; en indien niet, zo waarlijk als Farao leeft, zo zijt gij verspieters. En hij zette hen te zamen drie dagen in bewaring. En ten derde dage zeide Jozef tot hen: Doet dit, zo zult gij leven; ik vrees God.”

Dan zegt Jozef: “Ik vrees God.” En dan verandert hij het, want dan lezen wij: “Zo gij vroom zijt, zo zij één uwer broeders gebonden in het huis uwer bewaring; en gaat gij heen, brengt het koren voor den honger uwer huizen.” Dan zegt Jozef: Eén van jullie zal ik in de gevangenis doen en dan gaan jullie met de zakken vol koren naar je vader toe en dan blijft Simeon gevangen. Eerst zijn ze zelf gevangen genomen. En op die dag worden die vrome mensen gevangen genomen en zitten elkander aan te kijken. En de tweede dag gaat voorbij, maar de sleutel zit aan de andere kant van de deur, hoor. Vrome mensen, maar toch in de gevangenis. En als ze daar zitten gaat de Heere door Zijn Geest, want het heeft een geestelijke strekking, hun ogen openen. En op de derde dag gaan ze wat anders belijden. Dan gaan ze wat anders belijden. Dan is dat mooie en vrome praatje voorbij, mijn hoorders. Dan praten ze niet lichtvaardig meer over de zonden, dan is de zonde tot zonde geworden, dan is de schuld tot schuld geworden. En dat is nu noodzakelijk ook voor een ieder van ons! Het begint niet met Jezus, maar het begint met het overtuigend werk van de Heilige Geest. Een mens zal steeds ontdekt moeten worden wie we geworden zijn in onze diepe val in Adam. En wat zeggen die broeders? Ze zeggen op de derde dag niet meer dat ze vroom zijn,

maar ze zeggen: “Wij zijn schuldig.” O, mijn hoorders, daar mag u jaloers op zijn. Zou er vandaag nog zulk een schepsel met gebogen hoofd in de kerk zitten, een jongen of een meisje, een man of een vrouw, één die schuldig is, die schuld heeft? O, wat zou dat een voorrecht zijn. Wat zou het aangenaam zijn om tegenover zulk een schuldig volk te verklaren het lijden, de dood en de opstanding van die gezegende Middelaar. Want Hij is gekomen om de schuld van Zijn volk voor eeuwig weg te dragen, maar ook voor een volk die de schuld niet meer dragen kan. O, zou er nog zo’n ongelukkig mens zijn die het zelf moet getuigen en het door genade mocht leren? Die kunnen het vanzelf niet zien dat het genade is, maar ze moeten het toch leren dat ze een schuldenaar zijn om het te belijden, want de Heere maakt een mens oprecht: “Wij zijn schuldig.”

Wat een verandering is er gekomen, mijn hoorders. Diezelfde vrome jongens zijn schuldenaar voor God geworden. En heeft dat nu ook in uw leven plaatsgevonden? En dan vraag ik u niet of u met een Drie-enig God verzoend zijt, maar ik vraag u: Bent

u ooit een schuldenaar voor God geworden? En als u dat nog nooit geworden zijt, bedrieg uzelf dan niet voor de eeuwigheid. Want als wij nooit schuldig voor God zijn geworden door het ontdekkend en overtuigend werk van de Heilige Geest, wat zullen wij dan met Jezus doen? Dat zal niets anders dan spotten zijn. Wat zullen wij met een lijdende en stervende Christus doen als wij geen schuld hebben? Hij is de Schulddrager van Zijn Kerk: “Ik zoek mijn broeders” die de schuld niet meer kunnen dragen. Hij neemt het op voor Zijn arme en ongelukkige Kerk die de prijs nooit meer kunne betalen! O, wij kunnen door de wet niet zalig worden. Maar dat zullen we verder nog beluisteren, laat ons eerst maar zingen van Psalm 51:1 en 2:

*Gená, o God, gene, hoor mijn gebed;
Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden;
Delg uit mijn schuld, vergeef mijn overtreden;
Uw goedheid wordt noch paal, noch perk gezet.
Ai, was mij wel van ongerechtigheid;
Mijn schuld is zwaar, ik heb Uw wet geschonden;
Zie mijn berouw, hooi; hoe een boet”ling pleit,
En reinig mij van al mijn vuile zonden.*

*Want ik gevoel de grootheid van mijn kwaad;
Mijn zonde zie “k mij steeds voor ogen zweven;
‘k Heb tegen U, ja U alleen, misdreven;
Uw wil en wet, hoe heilig, stout versmaad.
Ik heb gedaan, wat kwaad was in Uw oog;
Dies ben ik, HEER”, Uw gramschap dubbel waardig;
‘k Erken mijn schuld, die U tot straf bewoog;
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.*

Toepassing

Jozef kent zijn broeders, Jozef ontdekt zijn broeders; en:

3. Jozef luistert naar zijn broeders.

En dat is de wonderlijke weg die de Heere gaat in de weg van ontdekking met de zondaar. Wanneer ze in de gevangenis zitten, belijden ze, geliefde hoorders: “Wij zijn schuldig.” En dan hoort u het: “Wij zijn schuldig.” Dan zegt men niet meer: Hij, of die, maar wij. Dan wordt het persoonlijk; wij zijn zondig. En als die broeders dat in de gevangenis belijden, dan heeft Jozef zich niet aan zijn broeders bekendgemaakt. En geloof het maar, vast en zeker, mijn hoorders, Christus komt. Zichzelf niet te openbaren en toe te passen aan alle mensen, alleen aan degenen bij wie de schuldbrief thuisgebracht wordt. Ze hebben nooit kunnen denken uit die gevangenis verlost te worden. Ze hebben met een gebogen hoofd in die gevangenis neergezeten, daar hebben ze de schuldbrief thuisgekregen. Dan wordt het in de gevangenis een plaats waar wij niets meer te zeggen hebben, maar dan gaan we oprecht belijden: “Wij zijn schuldig.”

En Jozef! O, ze kennen Jozef niet, maar Jozef kent hen wel. Want in geestelijk opzicht zijn ze aan die meerdere Jozef gegeven in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid; daar heeft die meerdere Jozef hen al gekend. En in de volheid des tijds komt Hij Zijn Kerk op te zoeken. En door de werking van de Heilige Geest komt Hij de zondaar te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. En als ze zonder hoop in de gevangenis belijden: “Wij zijn schuldig”, o, luister dan, mijn hoorders: “Toen zeiden zij de een tot den ander: Voorwaar, wij zijn schuldig aan onzen broeder, wiens benauwdheid der ziel wij zagen, toen hij ons om genade bad, maar wij hoorden niet; daarom komt deze benauwdheid over ons. En Ruben antwoordde hun, zeggende: Heb ik het tot u niet gezegd, toen ik zeide: Zondigt niet aan dezen jongeling? Maar gij hoordet niet; en ook zijn bloed, zie, het wordt gezocht.”

En daar hebben wij ook wat van te zeggen, mijn hoorders. Wij worden ook vermaand. En dan mogen we zeggen, gemeente: Hoe menigmaal zijn wij al vermaand door de bediening van Gods Woord of door de lezing van Gods Woord? Hoeveel malen zijn wij vermaand omdat we aan sterfbedden hebben gestaan, of dat de Heere gesproken heeft door ernstige vermaningen? Hoe menigmaal zijn wij al gewaarschuwd, maar waar heeft het ons gebracht? O, al zou u net zo vroom zijn als die broeders van Jozef... Al zou u zeggen: ja, maar we kunnen onszelf toch niet bekeren? En dat is echt de waarheid, maar heeft u het geleerd, mijn hoorders? Hoe heeft u dat nu geleerd? In een weg van goddeloze vroomheid of heeft u dat geleerd als een bedelaar? Heeft u het geleerd dat de berg van zonden steeds groter werd en dat u dagelijks een groter zondaar wordt? Zodat u moest leren: Met al mijn bidden word ik nog een groter zondaar? Dat is een andere weg om het te leren, maar dat is de vrome weg niet. Op de vrome weg zegt men: Ik kan dat toch niet doen, dat is toch een Godswerk. Christus Jezus heeft in Zijn opstanding de boodschap aan Zijn Kerk gebracht: Predik bekering tot verzoening. “Bekeert u, bekeert u.” Dat is Gods Woord. U kunt het al lezen in Mattheus 4:17: “Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.” We moeten bekeerd worden, en ik kan mezelf niet bekeren. Maar als dat gaat drukken, mijn hoorders, dan komt een mens in het stof voor God terecht. Te moeten en niet te kunnen sterven, dat is wat, en dat om eigen schuld, mijn hoorders, eigen schuld.

Maar nu die Jozef, hij hoorde het gekerm van zijn broeders in de gevangenis. En dan moeten jullie niet vergeten, jongens en meisjes, vrome belijders gaan in de gevangenis, maar schuldbelijders ontvangen een open deur. En Jozef laat zijn broeders uitgaan, want hij hoorde wat ze beleden. En dan lezen wij: “En zij wisten niet, dat het Jozef hoorde; want daar was een taalman tussen hen. Toen wendde hij

zich om van hen af en weende; daarna keerde hij weder tot hen en sprak tot hen, en nam Simeon van hen en bond hem voor hun ogen. En Jozef gebod, dat men hun zakken met koren vullen zou en dat men hun geld wederkeerde, een iegelijk in zijn zak, en dat men hun teerkost gave tot den weg; en men deed hun alzo." O, wat is de weg van die meerdere Jozef wonderlijk. O, wat is die weg toch onbegrijpelijk. Want Jozef weende, hij weende voor zijn broeders. Waarom, mijn hoorders? Waarom? O, er is niemand aan Jozef gelijk. Dat wenen vanwege de diepe smart der zonden. O, God leert Zijn Kerk de schuld en de zonde voelen. O, er is niemand die het zo diep gevoeld en doorleefd heeft als die lieve Borg. O, die Borg heeft geleden om de zonden, die Borg heeft geleden onder het Goddelijke recht, die Borg heeft uit liefde geleden. En die lieve Jozef weende. Maar hij maakte zichzelf nog niet bekend aan zijn broeders, nee, daar was nog geen plaats voor. Daar moet plaats voor gemaakt worden. O, die Jozef handelt zo onbegrijpelijk. Wat doet Jozef dan voor zijn schuldige broeders? Wel, in de eerste plaats laat hij hen uit de gevangenis gaan. Dat kunnen ze ook niet begrijpen. Want als de Heere gaat werken in de ziel van een jongen of een meisje, van een man of een vrouw, dan wordt zulk een ziel het onwaardig. En als die gevangenisdeur opengaat, gaat die ziel vragen: Waarom? Ik ben het niet waardig! En die lieve Jozef gaat hen verzorgen en spreken in hun midden. Ze konden hem wel horen, maar ze wisten niet dat het Jozef was. Het ging allemaal zo vreemd, ze konden het allemaal niet begrijpen. Vrome mensen hebben recht op alles, maar schuldige mensen hebben nergens recht op. Dat is nu het wonder. Als vrome mensen gaan ze met lege zakken in de gevangenis, maar ze worden als schuldige mensen vrijgelaten en hun zakken worden gevuld. En die kunnen het niet begrijpen. O, we hebben gezondigd tegen een goeddoend God, mijn hoorders, dat gaat nog dieper dan de overtuiging van de zonden.. Want als God een mens gaat bekeren dan wordt in de wedergeboorte de liefde in de ziel uitgestort, en de liefde gaat schuld belijden, de liefde gaat God liefhebben en de liefde komt in de onwaardigheid, mijn hoorders.

*Ik heb gedaan, wat kwaad was in Uw oog;
Dies ben ik, HEER", Uw gramschap dubbel waardig.*

O, hoort u het, mijn hoorders, dan is er niemand meer die iets waardig is. Dan is het er één die de hel voor eeuwig waardig is; dan is het er één die God eeuwig zal moeten missen. O, en dan God liefhebben maar Hem eeuwig te moeten missen en dat om eigen schuld. "Wij zijn schuldig." O, dan zou ik zeggen: Het is een gelukkig ongelukkig mens.

En wat gebeurt er dan? Jozef handelt met zijn broeders onbegrijpelijk. Ze kunnen het niet begrijpen. Er staat hier: "En Jozef gebod, dat men hun zakken met koren vullen zou en dat men hun geld wederkeerde." O, ze hebben gedacht met lege zakken terug te keren, de dood in. Want als God gaat werken dan gaan we sterven, mijn hoorders. Als God gaat werken dan hebben we geen koren meer nodig. Als God gaat werken dan hoeven we geen mooie huisjes meer te bouwen. Als God gaat werken, mijn hoorders, dan gaan we de eeuwigheid in. Dan moeten we sterven en dan kunnen we niet sterven. O, wat is dat? Kent gij er wat van? Wij hoeven de zegeningen des Heeren niet klein te achten, maar er komt een ogenblik in het leven dat ze geen waarde meer hebben. Ik moet God ontmoeten, ik moet sterven. En dat is een ongelukkig mens. En toch zou ik zeggen vandaag aan de dag: Het is een gelukkig mens. O, ik zou van ganser harte wensen, gemeente, dat iedereen er wat van kende. Dat u nog eens wenen mocht over de zonden. Want, o, als dat nooit in uw leven zal

plaatsvinden, geloof het, het zal ontzaglijk zijn om in de handen van een levend God te vallen. Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

En nu staat er van Jozef: “En Jozef gebod, dat men hun zakken met koren vullen zou en dat men hun geld wederkeerde.” Wij zeggen: Geef mij tijd, Heere, en ik zal U alles betalen. Maar de weg van vrije genade is zoals Jesaja zegt in hoofdstuk 55:1: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koor.” en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.”

O, Jozef kan dat geld niet gebruiken, mijn hoorders. O, wij willen met de wet zalig worden, maar wij moeten door *genade* zalig worden en dat is zo gemakkelijk, maar het is zo tegen onze boze natuur. Wij willen nog wat geven, wij willen nog wat goedmaken, maar we moeten leren door de ontdekking dat we het nooit meer goed kunnen maken. En die lieve Jozef zegt: Doet het geld maar terug in hun zak. O, ik zal u eens een vraag stellen, mijn hoorders: Heeft u uw geld wel eens teruggekregen? U weet toch wel hoe ik dat bedoel? Dat u alles terugkrijgt: Uw tranen kunnen u niet zaligen, uw bidden kan u niet zalig maken, uw kerkgang kan u niet zalig maken, o, uw doop kan u niet zalig maken, uw aangaan aan de Heilige Tafel kan u niet zalig maken. De meerdere Jozef ontvangt geen geld van ons, nee, want Hij is de Zaligmaker, niet voor vijftig procent, maar Hij is een volkomen Zaligmaker.

Fr dan staat er verder: “Een iegelijk in zijn eigen zak, en dat men hun teerkost gave tot den weg; en men deed hun alzo.” Onbegrijpelijk! En er is een volk die het leert dat het een onbegrijpelijke weg is. Die deze weg niet weten en die deze weg niet kunnen verstaan. O, ze hebben gedacht dat Jozef het zou afhandelen en nu doet Jozef zo anders. O, hij vult hun zakken met koren en het geld erin. Maar hij gaf hun er ook nog wat bij: teerkost tot de weg. Was dat nu nodig? Ja, mijn hoorders, als God werkt dan gaat de duivel ook werken. Die meerdere Jozef is zo wijs, die is zo lief. Hij heeft de pers alleen getreden.

En Jozef gaf zijn broeders teerkost tot den weg. Waar was dat voor? Wat betekend dat? Och, de Heere geeft ze die teerkost opdat ze niet in de wanhoop terechtkomen. Er is een volk, onder overtuiging van zonde, die vrezen dat ze in de wanhoop terechtkomen, dat ze zelfs hun verstand zullen verliezen. Want o, mijn hoorders, als God werkt gaat dat niet buiten een mens om, maar dat gaat diep in het hart. Maar de Heere geeft er teerkost bij om ze in het leven te houden. O, wat was die teerkost? O, mijn lieve hoorders, dat kan een versje zijn, dat kan een woordje van de Heere zijn, hier een beetje en daar een beetje, een beetje opening aan de troon der genade. O, dat is ook dierbaar. David zegt in Psalm 61:2: “O God.” En als een ziel dat nu eens zuchten mag, dat is ook teerkost, hoor. O, degenen die het door genade geleerd hebben die weten het, als ik nog eens een open troon zou mogen vinden om het in oprechtheid uit te schreeuwen voor God. Dat is teerkost, mijn hoorders. Voor wie is dat nu, die teerkost? O, dat is voor alle mensen geen teerkost, dat is voor vrome mensen geen teerkost, maar dat is voor schuldige mensen teerkost. En wat volgt daar dan op? “O God, wees mij zondaar genadig.” O, dat is teerkost langs de weg om nog eens opening en een plaats te mogen krijgen aan de troon van Gods genade. Toen Christus aan het kruis op Golgotha gestorven is scheurde het voorhangel van boven naar beneden. En daar is een weg geopend naar de Ark der behoudenis. O, wat een voorrecht als wij ons hart voor God mogen uitschreeuwen. Dat is lieve teerkost langs de weg, mijn hoorders, als we voelen dat we het nog eens mogen kwijtraken. O, dat er nog Eén is die hoort. Het is net zoals in het natuurlijke. Wanneer een kind iets van zijn vader of moeder wil hebben, en die vader en moeder doen alsof ze niets horen, dan is dat kind niet blij. Maar als ze luisteren dan is dat kind al blij. En zo is het in het geestelijke ook.

Gemeente, de tijd is om, we gaan maar eindigen. Die broeders kregen teerkost langs die weg. En wat was die weg dan? De weg van die regent in Egypte, die hard met hen sprak – want zij wisten niet dat het Jozef was – naar hun vader was geen gemakkelijke weg. Ze moesten gaan verklaren wat er gebeurd was. Want er is een bekendmaking van de zonde en er is ook een ontdekking van de zonde; maar er is nog wat anders: De toe-eigening van de zonde, dat is nog wat anders. En als ze daar straks voor hun vader Jakob staan, daar moet u eens over denken!

Die jongens hebben twintig jaar zo lichtvaardig over de zonde gesproken. Ze moeten terug naar hun vader. En Jozef is zo wijs, mijn hoorders. Hij maakt een mens eerlijk, hoor, want het geld wat in hun zakken wedergekeerd is, dat kon Jozef vanzelf niet gebruiken. Maar die broeders moesten het voor wat anders gebruiken. Want die jongens komen straks voor vader Jakob te staan, en dan moeten ze het gaan vertellen. O, het kan zijn dat een mens gebogen gaat over de zonden. Ach, gemeente, het is meestal zo anders dan dat de meeste mensen het denken. Als God gaat werken wil ik er van onderuit, dan wil ik er nog van onderuit. Maar de Heere zou er voor zorgen, die jongens waren vastgelopen, hoor. En als ze dan voor vader Jakob staan moeten ze vertellen wat er plaatsgehad heeft. En als ze zich op de weg bevinden tussen die regent van Egypte en vader Jakob, dan komt de duivel met zijn vurige pijlen hen te beschieten dat ze het maar zouden bedekken. Het gebeurd wel eens in het dagelijks leven dat een mens door algemene genade, die bij een ander mens iets verkeerd gedaan heeft, denkt: Ik heb er geen leven mee, ik ga er naar toe, ik ga het belijden. En daarna denkt hij: Ik doe het maar niet. En dat voor de hoogmoed. En zo is het geestelijk ook. Als die jongens voor Jakob staan, moeten ze gaan verklaren wat er plaatsgevonden heeft en wat dat geld in hun zakken betekend. O, dan weten ze het ook niet meer. Maar het heeft toch wat te zeggen. Is het voor Jakob tot blijdschap ge Horden? Nee. Nee, het gaat dieper, zodat zelfs Jakob het benauwd gekregen heeft. Dat is een verschil met Naómi. Wij kunnen niets tenzij het ons gegeven wordt. En dat is wel een andere geschiedenis, maar als Ruth die zak met gerst op de tafel van haar schoonmoeder Naómi legt, dan ziet Naómi wel dat er iets van het Evangelie in is boven de wet. Maar als Jakob die volle zakken ziet, dan zag hij dat nog niet. Het moet allemaal gegeven worden, hoor. Het moet allemaal gegeven worden. Wij kunnen niets anders dan alles bederven door het goddeloos ongeloof. O, volk des Heeren in ons midden, kunt u het op uw eigen benen doen? Nee. Ik kan niets, ik kan zelfs niet één goede gedachte van God voortbrengen, ik kan geen goed woord uitspreken in mijn leven, ik kan geen goede daad uitvoeren. Ik zit er gedurig telkens tussen. O, wat is het een gezegend ogenblik voor Gods lieve volk als we een ogenblik God bedoelen mogen. Wat een gezegend ogenblik!

De Heere geve dat wij als een schuldig volk naar huis mochten gaan. O, jongens en meisjes in ons midden, dat jullie de schuldbrief thuis mochten krijgen. Dat je niet langer met de wereld kunt meedoen, dat je niet langer met de mode van onze tijd kunt meegaan. Ik hoop dat de Heere jullie op je knieën brengt als een arme en als een onwaardige die moet sterven en niet kan sterven. O, dat u een Zaligmaker nodig zou hebben die de Zaligmaker nog niet kennen. Die broeders kenden Jozef niet, maar Jozef kende zijn broeders wel. Mocht de Heere Zijn Woord zegenen tot Zijn eer. Amen.

Dankgebed

Slotzang, Psalm 126:3:

*Die hier bedrukt met traaien zaait,
Zal juichen, als hij vruchten maait;
Die 't zaad draagt, dat men zaaien zal,
Gaat wenend voort, en zaait het al;
Maar hij zal, zonder ramp te schromen,
Eerlang met blijdschap wederkomen,
En met gejuich, ter goeder uur,
Zijn schoven dragen in de schuur.*

*Uitgesproken in de Gereformeerde Gemeente te Middelburg-Zuid
op 24 april 1988; avonddienst*

2. In twintig jaar geen oplossing voor Jakob aangaande Jozef

Psalm 133 : 1, 2 en 3

Lezen : Genesis 45

Psalm 105 : 6, 7 en 13

Psalm 138 : 3

Psalm 68 : 2

Geliefden, Wij mogen uw aandacht vragen voor onze tekst die u opgetekend kunt vinden in het voorgelezen Schriftgedeelte, Genesis 45, de verzen 24 tot en met 28:

En hij zond zijn broeders heen en zij vertrokken; en hij zeide tot hen: Verstoort u niet op den weg.

En zij trokken op uit Egypte en zij kwamen in het land Kanaän tot hun vader Jakob.

Toen boodschapten zij hem, zeggende: Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland. Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet.

Maar als zij tot hem gesproken hadden al de woorden van Jozef die hij tot hen gesproken had, en dat hij de wagens zag, die Jozef gezonden had om hem te voeren, zo werd de geest van Jakob hun vader levendig.

En Israël zeide: Het is genoeg, mijn zoon Jozef leeft nog; ik zal gaan en hem zien, eer ik sterve.

Ons thema is:

IN TWINTIG JAAR GEEN OPLOSSING VOOR JAKOB AANGAANDE JOZEF

Met vier gedachten:

1. Een koninklijk gebod.
2. Een koninklijke boodschap.
3. Een koninklijke volheid.
4. Een koninklijk en triomferend geloof.

Ons thema is: In twintig jaar geen oplossing voor Jakob aangaande Jozef. 1. Een koninklijk gebod. 2. Een koninklijke boodschap. 3. Een koninklijke volheid. 4. Een koninklijk en triomferend geloof. Die gedachten vinden wij in onze tekst.

1. Een koninklijk gebod

Wij hopen met de hulp des Heeren even stil te staan bij het rijke woord: “Jozef leeft nog.” En, mijn hoorders, wij lezen in het begin van dit hoofdstuk dat Jozef zichzelf bekendmaakt aan zijn broeders. Die broeders van Jozef, dat hebben wij gehoord, werden door Jozef gekend. Jozef heeft ze overtuigd van de zonde en hij hoorde hen met elkander spreken. Dat is ook een woord van bemoediging voor een schuldig

volk. Want er kan een volk zijn dat moet belijden met de broeders van Jozef: “Wij zijn schuldig.” Het kan zijn in het leven dat zulk een ziel vreest dat de Heere naar hem of haar niet hoort. Het kan zo moeilijk zijn in het leven van dat volk, zodat ze vrezen dat de Heere hen nooit zal antwoorden. Maar in de geschiedenis van onze tekst is het te lezen dat Jozef hen wel hoorde. De meerdere Jozef hoort wel de belijdenis van een schuldige zondaar, al kan zo’n ziel dat niet geloven, al kan zo’n ziel dat niet zien dat er ooit een antwoord ten goede zal gehoord worden voor zo’n onrechtvaardig en schuldig mens.

Wij hebben vanzelf geen tijd om van hoofdstuk 42 door te gaan naar ons teksthoofdstuk. U weet dat die broeders weer teruggekomen zijn tot Jozef, maar ze zijn ook weer weggegaan. En toen ze voor de tweede keer terugkeerden moesten ze onderweg terugkeren omdat die beker werd gevonden in de zak van Benjamin, zodat ze voor de derde keer voor Jozef stonden in hun schuld. En toen is het eigenlijk zo ver gekomen dat er voor hen geen weg meer was. En mocht het met ons daar ook maar komen, mijn hoorders, zodat er echt geen weg meer is. Want als het niet meer kan, dan kan het nog! Daar stonden die broeders, de schuld was ontdekt en het teken daarvan werd gezien. Ze hadden niets meer te zeggen. Ik zou het iedereen wensen, want er was in hun leven plaatsgemaakt voor een openbaring van Christus.

Wij zullen het in het kort proberen te zeggen om tot onze tekst te komen. Daar heeft Jozef tegen zijn broeders gezegd: “Ik ben Jozef.” Toen hadden ze nog minder te zeggen. Nog minder? “Ik ben Jozef.” En hoe gaat dat in de praktijk van het leven, in de weg die de Heere met Zijn volk houdt? Dat leest u in Zacharia 12:10: “Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.” En dat wenen gaat diep, gelijk iemand weent met rouwklage over een enige zoon. O, dat is geen oppervlakkige weg. Zitten er hier vaders en moeders die er iets van kennen om te wenen over een kind, een eerstgeborene, of over een ander kind? “En zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.” Geloof maar dat die broeders van Jozef geweend hebben toen ze hem aankeken en hij zichzelf openbaarde: Ik ben Jozef.”

Jozef bracht zijn broeders een gewichtige maar ook heerlijke boodschap. Ze moeten hun vader gaan vertellen: “Jozef leeft nog.” Wat een prachtige boodschap, mijn hoorders. Maar wie moet die boodschap aan Jakob gaan vertellen? Wel, die broeders van Jozef. Jozef heeft zich geopenbaard aan zijn broeders; hij heeft hen omhelst, en daarom mochten die broeders hem omhelzen. En nu moeten die broeders deze boodschap aan hun oude vader Jakob gaan brengen die in twintig jaar geen oplossing had ontvangen aangaande Jozef.

O, misschien is er nog zulk een volk hier in de kerk die in twintig jaar geen oplossing heeft ontvangen. Dat is wat, mijn hoorders. Wie was Jakob? Daarvan lezen wij in Genesis 28:4, wanneer Izak Jakob zegent. Er was in het leven van Jakob een verandering gekomen; het staat allemaal in de Bijbel, hoor! Er staat van Jakob geschreven: “En Hij geve u den zegen van Abraham, u en uw zaad met u, opdat gij erfelijk bezit het land uwer vreemdelingschappen, hetwelk God Abraham gegeven heeft.” Want als wij genade leren kennen worden wij hier vreemdelingen, jong en oud.

Ik zal het u vanavond maar vragen: Bent u hier al een vreemdeling geworden? Want Izak zegt tegen Jakob: “Opdat gij erfelijk bezit het land uwer vreemdelingschappen.” Dat is een bewijs van het werk Gods in Jakob. En zo is er een volk dat vreemdeling wordt en ze hebben geen oplossing. Diezelfde Jakob is van zijn ouderlijk huis moeten vluchten. Die lieve Jakob is in de donkere nacht van zijn leven terechtgekomen. O, mijn hoorders, kent u ook iets van die donkere nachten in uw leven? Jakob moest vluchten voor de zonde, hij moest vluchten vanwege de vijandschap van zijn broer. En op die dag is hij zover weggevlucht dat hij “s nachts uitgeput was, hij kon niet meer verder. Hij moest vluchten voor zijn leven! En daar, in die donkere nacht, lag hij uitgeput op het woeste land, hij lag zijn hoofd op een steen. Het was in de waarneming van Jakob de laatste dag van zijn leven die hij op aarde mocht doorbrengen. Het was de laatste dag van zijn leven, want op die plaats zou hij God moeten ontmoeten; daar zou hij de eeuwigheid moeten aandoen als een goddeloze zondaar. Daar zou hij voor God moeten verschijnen! Hij heeft nooit kunnen denken een andere dag in zijn leven mee te zullen maken.

Er is een volk op aarde die in de nacht met hun hoofd diep in het kussen liggen. Ze kunnen niet slapen omdat ze moeten inleven: *het is de laatste dag van mijn leven*. Ze vrezen dat ze de morgenstond nooit meer zullen beleven. En zo zien wij Jakob daar liggen. En dan komt de Heere hem te bezoeken door die opgerichte ladder. Dat is de openbaring van de weg der behoudenis buiten de mens. O, er is een weg van de hemel naar de aarde ontsloten. Alleen een weg van de hemel naar de aarde. Mijn hoorders, dan mag hij zoveel van de Heere ontvangen. Hij mag onverwachts iets van het geestelijk leven ervaren na een nacht van donkerheid en duisternis, want aan de morgen van de dag mag hij getuigen: “Dit is niet dan een huis Gods, en dit is de poort des hemels.” Er is een openbaring van die meerdere Jozef. En in Genesis 32 wordt het voor Jakob een afgesneden zaak. Daar kon hij met Bethel God niet ontmoeten, mijn hoorders. Maar in Genesis 32 werd het voor Jakob een afgesneden zaak. En waarom werd het daar voor Jakob een afgesneden zaak? “En een Man worstelde met hem, totdat de dageraad opging. En toen Hij zag, dat Hij hem niet overmocht, roerde Hij het gewricht zijner heup aan.” En toch moest het nog dieper, mijn hoorders. Och mensen, het staat zomaar in dat ene woordje: “Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent.” Want om een mens met alles aan een eind te brengen, dat geeft de Heere arbeid. Wat heeft de Heere werk om een mens aan het eind te brengen. En dan vraagt God wat aan Jakob. En wat vraagt God aan Jakob? “Hoe is uw naam?” En toen was het klaar. “Hoe is uw naam?” Toen was Jakob klaar. En dan antwoordt hij: “Jakob.” Dan moet Jakob naar de hel. O, als wij het met God eens mogen worden om eeuwig naar de hel te moeten en eeuwig God te missen... “Hoe is uw naam? En hij zeide: Jakob.” O, mijn hoorders, dat is wat om in te leven en te beleven, En als het daar in zijn leven terechtkomt dan geeft God Jakob een nieuwe naam. Dan krijgt hij van de Heere de naam: *Israël*. O, onbegrijpelijk, onbegrijpelijk. Als Jakob Jákob wordt door genade, dan krijgt hij een nieuwe naam, en die nieuwe naam is Israël.

O, mijn hoorders, heeft u door genade uw naam al leren kennen? Zodat u erachter gebracht wordt: Bedrieger? Jakob betekend: Bedrieger, zondaar. En nu ontvangt hij de naam van Israël. U kunt het lezen in Genesis 35, daar gaat Israël weer onder in de naam van Jakob. O, mijn hoorders, de Kerk des Heeren leeft hier op aarde weinig met de naam van Israël. Ze gaan menigmaal over de wereld met de naam van Jakob. De Heere gaat met de zonde niet mee. U moet het maar eens nalezen met uw kinderen wat er staat in Genesis 35.

O, mijn hoorders, er is vroomheid in de onbekeerde staat van een mens die onder Gods Woord is grootgebracht, maar er is ook een vroomheid in de levendgemaakte en gerechtvaardigde Kerk. Lees het maar in Genesis 33:17-19. Jakob heeft in een tent gewoond, maar in plaats van in een tent te wonen ging hij in Sichem een huis bouwen en daar ging hij leven. En daar is zijn dochter in de zonde terechtgekomen. O, een vrome Jakob in een huis, terwijl hij in een tent moest wonen, mijn hoorders. Maar de Heere zal Zijn kinderen door Zijn Vaderlijke liefde in de schuld brengen en hen in het stof doen buigen. Jakob dacht dat hij gemakkelijk uit zijn rechtvaardigmaking kon leven, maar het is allemaal verwoest geworden. Hij dacht: Ik zal daar maar een huisje bouwen, dan kan ik nog een paar dagen in de wereld leven, het gemakkelijk hebben en straks naar de hemel gaan.

Ja, mijn hoorders, maar het gaat door een andere weg. Het gaat door een weg van onmogelijkheden. Diezelfde Jakob gaat het niet als Israël, maar hij gaat het als Jakob getuigen: “Gij hebt mij beroerd, mits mij stinkende te maken onder de inwoners dezes lands.” U kent de geschiedenis? U weet wat er plaatsgehad heeft? En dat is nu die lieve Israël, hij is stinkende geworden in de neus van de mensen. Daar is Jakob aan herinnerd gebleven tot aan de laatste dag van zijn leven.

We zullen maar niet zeggen: Die lieve Jakob; we moeten zeggen: *Die lieve God van Jakob*. En daar komt God hem te verzekeren met de Heilige Geest. Want daar heeft de Heere Zijn Naam aan Israël bevestigd in de verzegeling van de Heilige Geest. En daarin heeft de Heilige Geest getuigd met zijn geest dat hij een kind en een zoon van God was. En dat moet u allemaal even onthouden. In de weg van heiligmaking heeft hij twintig jaar in het gemis geleefd en geen oplossing gekregen aangaande Jozef.

Dat heeft een geestelijke strekking, mijn hoorders. En die broeders van Jozef hebben een koninklijk gebod. En wat is dat koninklijk gebod? Die broeders moesten de boodschap aan hun vader gaan vertellen. Het staat in Genesis 45:24: “En hij zond zijn broeders heen en zij vertrokken; en hij zeide tot hen: Verstoort u niet op den weg.” In het Engels is het: Zie, dat gij van de weg niet uitvalt. U zult vragen: Was dat dan nodig dat Jozef dat tegen zijn broeders moest zeggen: “Verstoort u niet op den weg?” Ja, mijn hoorders, want die broeders moesten een boodschap brengen aan een bedroefde Jakob. En dat is deze boodschap: “Jozef leeft nog.”

O, geliefde gemeente, er mogen allerlei boodschappen gebracht worden in deze wereld. Boodschappen van de zonde en boodschappen van de ongerechtigheid! Maar de boodschap: “Jozef leeft nog”, mag niet gebracht worden. Daarin komt de vijandschap van de duivel en van de mens in openbaar. Als de boodschap gebracht wordt van: “Jozef leeft nog”, die boodschap mag niet gepredikt worden. Er mag wel een algemene verzoening gepredikt worden, maar de zaligheid in de enige naam van Jezus door een Drie-enig God dat Jozef leeft, mag niet gepredikt worden. En toch zal het gebracht worden omdat die meerdere Jozef het Zijn boodschappers geboden heeft. En in de eerste plaats gaf hij hen teerkost op de weg. Dat kunt u lezen in vers 21 van dit hoofdstuk. En in de tweede plaats heeft Jozef een speciaal woord gezegd: “Verstoort u niet op den weg.” Want er gaat wat plaatsvinden tussen Jozef en Jakob. En dat is een weg, o, dat is een lange weg, mijn hoorders. Als die broeders bij Jozef zijn en ze horen het uit Jozefs mond, wat is dat toch aangenaam. De meerdere Jozef spreekt als een machthebbende en toepassende Zaligmaker. Dan mag het geloof geoefend worden. Dan mogen ze geloven, mijn hoorders; dat is onuitsprekelijk en kostelijk. Maar als die broeders straks met de boodschap van een levende Jozef weggaan! Bij Jozef kan de duivel niet komen. En als Gods volk onder de prediking van die meerdere Jozef zitten en mogen horen de openbaring van Jozef, dan kan de

duivel er niet bijkomen. Dan kan er niets bijkomen, maar het is ons eigen goddeloos ongeloof dat wij zelf in de wereld gebracht hebben en waar Gods volk mee geplaagd wordt. Want als ze over de weg gaan dan komt de vorst der duisternis. De vorst der duisternis zal trachten te verhinderen dat de boodschap gebracht wordt. Hij gunt ook niet dat die echte broeders van Jozef een beetje vrede en een beetje blijdschap op aarde hebben.

O, die lieve Asaf heeft het ingeleefd en doorleefd. Zijn problemen waren elke morgen nieuw. Elke morgen! Ach, er is een volk op aarde die dat steeds moeten ervaren. Elke morgen zijn de problemen nieuw, inwendig en uitwendig.

U kunt het zien, dat moet u eens even in gedachten houden, als ze daar lopen. Eerst lopen ze nog hard en vlug, maar hoe langer ze op die weg gaan hoe langzamer. En ze hebben er nog wat bij, want wij lezen: “Zo gaf Jozef hun wagens naar Farao’s bevel.” Wagens om die oude Jakob later in te vervoeren. Maar ze hebben er ook wat anders bij, en dat is de macht van de vorst der duisternis; dat is de macht van de zonde en het ongeloof; dat is het trekken van een wereld vol verzoeking. O, dan worden de boodschappers, die de meerdere Jozef heeft uitgezonden, aangevallen van alle kanten. O, dan kan het stormen, mijn hoorders. Zouden er hier nog zitten? U kunt het de predikanten wel vragen of het stormt wanneer ze de boodschap van vrije genade in de weg van een opgestane en levende Jozef prediken. O, dan kan het van alle kanten stormen zodat ze zelfs de moed opgeven. Ze zouden zelfs gaan zitten of met Jona vluchten naar de verkeerde kant.

Ik weet het van mezelf toen ik voor het curatorium moest komen dat ik het zo benauwd had en dat het er zo diep doorging in de onmogelijkheid. Zo’n goddeloze zondaar. Want geloof maar, mijn hoorders, dat de vinger naar onszelf gaat wijzen, dan word ik de grootste zondaar die ooit de wereld belopen heeft en dan zo’n boodschap te moeten brengen: “Jozef leeft nog.” Wat hebben die broeders toch ingeleefd dat zulke goddeloze monsters zulk een heilig en hoog gebod moesten brengen: “Jozef leeft nog.” O, dat kan nog. Die woorden heeft de Heere Zelf tot mijn ziel gesproken: “Verstoort u niet op den weg.” En als de Heere spreekt, dan spreekt Hij als een Machthebbende, toen moest de duivel en het goddeloos ongeloof het verliezen. Toen nam de Heere het voor mij op, toen kon ik verder. Anders had ik teruggekeerd, want dat wordt uitgeleefd en ingeleefd in de strijd. Het is een koninklijk gebod, en dat gebod is: “Verstoort u niet op den weg.”

O, mocht de Heere Zijn Kerk nog gedenken. Hij mocht gedenken aan degenen die door de wedergeboorte aan hun zonden ontdekt zijn geworden en een openbaring van de Middelaar ontvangen hebben. Hij mocht nog boodschappers uitzenden met de boodschap: “Jozef leeft nog”. Het zal voor het vlees niet gemakkelijk zijn. Onze voorouders hebben gezegd: Welkom in de strijd. Ds. Lamain heeft zo vaak tegen mij gezegd: *Het is wat om te beginnen, maar volhouden dat kunnen wij nooit.* Maar wij mogen wel eens geloven dat de God van Israël en dat de God van Jozef nog leeft. En in de voorbede van die opgestane Middelaar is het mogelijk en maakt de Heere het wel eens mogelijk om Zijn Naam te vermelden in deze donkere wereld. En het is niet het werk van Gods knechten om het toe te passen, maar dat is Godswerk. Paulus plant, Apollos maakt het nat, maar het is de Heere die de wasdom geeft. En het Woord zal niet ledig wederkeren, maar het zal geheiligd worden door een Drie-enig God.

2. Een koninklijke boodschap

Dat is een echte koninklijke boodschap, mijn hoorders. Wat is dat voor een boodschap? O, dat is de boodschap van vrije genade. Dat is de boodschap zoals u die in de Bijbel kunt vinden in het zesentwintigste vers: “Jozef leeft nog.” Dan ziet u die boodschap die door Jozef gestuurd is. De broeders komen bij hun oude en bedroefde vader die getuigen moet: “Al deze dingen zijn tegen mij.” Misschien is er zulk een volk in de kerk vanavond die moeten zeggen: “Al deze dingen zijn tegen mij.” Voor een volk bij wie alles zo anders gaat, bij wie het door de diepte gaat, bij wie alles zo onbegrijpelijk is. Een volk dat vreest dat God er niet meer vanaf weet. Er is een volk, dat vreest dat God er niet vanaf weet. U kunt het lezen in Jesaja 49:14: “Doch Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten.” En dat kunnen wij wel lezen in Gods Woord, maar om het echt in te leven, dat is wat anders.

“Al deze dingen zijn tegen mij.” “Zo zoudt gij mijn grauwe haren met droefenis ten grave doen nederdalen.” Jakob zag niets anders dan de dood voor zich, niets anders dan de dood. Misschien is er nog zo’n ongelukkig volk hier, die niets anders meer zien dan de dood, bij wie alles tegen is. Kunnen ze dan niet geloven wat er staat in Romeinen 8:28: “En wij weten, dat dengenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn?” Het wordt de vraag, ook voor de bevestigde Kerk: Zou het wel echt geweest zijn? Ze worden aangevallen en bestreden dat het allemaal opvoeding geweest is. Want Jakob had ook een grootvader, Abraham, de vader aller gelovigen. Er is een volk, die worden er mee aangevallen en bestreden dat ze het overgenomen hebben van hun bekeerde vader of moeder omdat ze het als kind zo dikwijls gehoord hebben toen vader of moeder hun weg verteld hebben. Ze worden aangevallen: Het is niets anders dan vrucht van opvoeding. Als u daarover denkt, mijn hoorders, Abraham was de grootvader van Jakob, maar daar kon Jakob het niet mee doen. “Al deze dingen zijn tegen mij.” Hij had geen oplossing aangaande Jozef. En dit zal ik zeggen tot bemoediging van zulk een volk: Als het in uw leven zo laag is afgedaald, zodat u er niets meer van kunt bekijken, dan zijn de boodschappers al onderweg. Als Jakob in de moeite, in de druk en in de wanhoop van ellende wegzinkt, dan zijn de boodschappers al bij de deur om de boodschap te brengen: “Jozef leeft nog.” Hij had in twintig jaar geen oplossing aangaande zijn lieve Jozef, maar nu staan de boodschappers voor de deur.

En wat hebben ze die oude en bedroefde Jakob te boodschappen? Ach, mijn hoorders, ik zou wensen dat wij samen eens bij de tent van Jakob konden komen. Hij woonde in geen huis meer, hoor! Nee. Nee, hij woonde in geen huis meer, maar in een tent. Ik wou dat wij er samen met de jongens en meisjes konden komen. Dan zien wij die oude en grijze vader Jakob. Ik geloof dat hij honderd en dertig jaar oud was. Hij hoorde wat, hij hoorde wat. Hij zal benauwd geworden zijn; waarom? Het ging allemaal zo onbegrijpelijk tussen zijn jongens en die regent in Egypte. Elke keer als ze terugkwamen hadden ze een zware boodschap voor hem gehad zodat hun oude vader schrok. Het geld was in hun zakken teruggekeerd, hij kon alles niet bevatten, het ging allemaal zo anders, zo onbegrijpelijk. En nu keren ze terug met wagens en alles wat ze meegekregen hadden. En daar komen die jongens binnen, schuldige boodschappers, met een Goddelijke boodschap. O, wat is er in die jongens al niet omgegaan en wat hebben zij al niet ingeleefd. Twintig jaar hadden ze hun vader bedrogen en nu komt het er op aan! O, weet het, gelukkig als het hier in de tijd beleden mag worden. Ze kwamen Jakob de boodschap brengen: “Jozef leeft nog.” Ik geloof zeker als ze daar voor hun vader stonden dat ze stilgestaan hebben. Er is een ogenblik geweest dat ze zo kalm waren en dan gaan ze verklaren: *O, vader, Jozef leeft nog.*

En die oude vader zakte weg. Het staat hier in Gods Woord: “*Ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland. Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet.*” Jakob kon het niet geloven.

Heeft u dat ook geleerd in uw leven, mijn hoorders? Jakob kon het niet geloven. Wat zou het leven voor Jakob gemakkelijk geweest zijn als hij had kunnen geloven, maar Jakob kan niet geloven en ik kan ook niet geloven en u ook niet. Er zijn miljoenen mensen in onze zijd, die pakken alles aan. O, zeggen ze, geloof maar, en ze weten van geen kruimeltje waar geloof af. Ze gaan over het algemeen met een historisch geloof over de wereld, en ook dat eigenlijk niet eens, want een historisch geloof gelooft in een Drie-enig God. Het is niets anders dan een spotgeloof. Jakob kon niet geloven. O, heeft u dat in uw leven ook ondervonden, mijn hoorders? Luister, in de derde plaats bezien wij:

3. Een koninklijke volheid

Onze tekst zegt: “Maar als zij tot hem gesproken hadden al de woorden van Jozef, die hij tot hen gesproken had, en dat hij de wagens zag, die Jozef gezonden had om hem te voeren, zo werd de geest van Jakob hun vader levendig.” Hij zag het vanwege de dáden van Jozef en geloofde het om de wóorden van Jozef. O, als hij de wagens zag staan om hem te vervoeren... O, mijn hoorders, wat ligt daarin een rijkdom voor de Kerk, voor Gods arme volk. Dat is geen volk die het zelf kunnen grijpen. Er wordt voor dat volk gezorgd, de wagens staan klaar om dat volk zonder handen en voeten naar Jozef te brengen. O, dat is een koninklijke volheid. En dan gaat Jakob wat zeggen, luister maar. Nee, ik zeg het niet goed, dan gaat Israël spreken. Het staat hier in de Bijbel: “En Israël zeide: Het is genoeg.” O, mijn hoorders, dat is een koninklijke volheid: “Het is genoeg.” Volk van God in ons midden, heeft u dat in uw leven al meegemaakt: “Het is genoeg?” O, dat is in dat ogenblik voor Jakob, voor Israël, een volheid: “Het is genoeg.” “Het is genoeg”, omdat de zaak na twintig jaar is opgelost. Eigenlijk na tweeëntwintig jaar. Hij had geen oplossing aangaande Jozef. En nu heeft hij de boodschap ontvangen: “Jozef leeft nog.” En Israël zegt: “Het is genoeg.” O, is de opstanding van Christus ooit genoeg voor u geworden? Want de Kerk wordt zalig buiten zichzelf in de Zaligmaker, Jezus Christus. Is dat ooit genoeg voor u geweest, zodat er geen nagelschrapsel van u bij moest? Wij willen er altijd maar wat bij doen. “En Israël zeide: Het is genoeg.” O, wat een volheid, wat een vrede. O, wat is er dan een teer leven tussen God en de ziel van Israël. Dan is alles wat ik moet doorleven goed. Met die meerdere Jozef kan ik alles doorleven, zelfs de diepste wegen van rouw. Dan kan ik door de diepste wegen van tegenspoed, dan kan ik uitgelachen en bespot worden, want in Hem is het genoeg. Dat is de koninklijke volheid. Het volk van God mag door vrije en soevereine genade daar wel eens in delen. O, mijn hoorders, dan zou ik wensen voor de jongens en meisjes, de mannen en vrouwen, dat u dat door genade ervaren mocht in uw leven. Dat u getuigen mocht: “Het is genoeg.” En in die volheid komt het geloof triomferend uit. Maar laten wij eerst maar zingen van Psalm 138:3:

*Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd.
Van “s HEER EN wegen;
Want groot is “s HEEREN heerlijkheid,
Zijn majesteit
Ten top gestegen;*

*Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knielen;
Maar ziet van ver met gramschap aan
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.*

Toepassing

“Het is genoeg.” Dan mag de Kerk wel eens zingen in God verblijd, dan mag de Kerk wel eens zingen in de diepste druk, dan mag de Kerk Gods Naam loven. Dan kan geen duivel, dan kan geen hoogmoedig eigen ik, dan kan geen wereld de mond van dat volk stoppen, maar dan gaat dat volk zingen:

*Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.*

o, dan gaat dat volk zingen:

*Maar “t vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen.*

Dan gaat Jakob zingen, nee dan gaat Israël zingen: “Het is genoeg.” O, mijn hoorders, dan is alles goed, dan kan de Heere een mens geen kwaad meer doen. Dan heb ik geen kinderen teveel, dan heb ik geen kinderen die te ondeugend zijn, dan heb ik geen geld te weinig, dan heb ik geen moeite teveel, dan is het goed. O, wat een gezegende ogenblikken voor de Kerk als ze mogen zeggen: “Het is genoeg.” O, dan is er niets tekort, dan is het kruis niet te zwaar. Dan mogen ze het kruis kussen uit de liefde tot God en naar de verheerlijking van God. Israël zegt: “Het is genoeg.” Dan mogen ze Zijn Naam verhogen, dan mogen ze Hem bedoelen, dan mogen ze Hem verheerlijken. En dan gebeurd er wat, en dat is onze vierde gedachte: Een koninklijk en triomferend geloof.

4. Een koninklijk en triomferend geloof

Want wat van God is dat is echt geloof. Het geloof gaat spreken. Het kan wel zijn dat we later zeggen: Had ik maar niks gezegd. Er zijn tijden in het leven van Gods volk, wanneer ze door de Geest geleid en geplaatst worden in de vrijheid, dat ze in oprechtheid wat zeggen, maar dat ze er later mee in de beproeving komen. Het ware geloof wordt beproefd. Als uw geloof nooit beproefd wordt, gooit het dan maar weg. David heeft gezegd: “Ik heb geloofd, daarom sprak ik.” Het kan zijn dat de andere dag de ganse hel op de ziel aanstormt en dat hetgeen gesproken is niet uit zal komen. O, ik zou het u kunnen vertellen, mijn hoorders, de Kerk zingt het met de dichter, want het is niet één keer, maar: “Hij redt mij keer op keer.” Maar in de verzoeking kan de Kerk het niet zingen, maar in het geloof mogen zij het wel zingen. En dat mocht die lieve Israël gaan verklaren. O, er zullen er hier van Gods volk zijn die daar iets van ondervonden hebben, die misschien op een gezelschap wel eens vrijmoedigheid kregen om wat te vertellen; maar toen u thuis kwam, scheen het alsof de ganse hel losgelaten werd zodat u geen ogenblik kon slapen. Alles komt er tegenop. Het kan ook op een andere wijze, dat een mens met een gesloten mond zit. Wij zijn niets anders dan dwazen, mijn hoorders. Soms denken ze op het gezelschap:

Laat ik mijn mond maar houden, dan kan ik vannacht slapen. En als de nacht voorbij is dan komen de bestrijdingen; dan zegt de duivel: ‘Nu is het zeker waar dat je een huichelaar bent. Nu is het openbaar gekomen, want je hebt niets gezegd; als het van God was in je leven zou je wel wat gezegd hebben. Geloof maar dat je niets anders bent dan een Judas, een huichelaar, een farizeeër. Niets anders dan een mens die de naam draagt dat hij leeft, maar nog dood is!’

O, Gods Kerk heeft het in de wereld niet gemakkelijk, maar als God het geeft zijn er ogenblikken dat het kan. De duivel heeft grote macht en Gods volk is er bang voor. Er zijn ook ogenblikken van vrijheid, door het door God geschonken geloof, zodat zelfs Gods kind mag zeggen: Duivel tot zover, verder kun je niet komen. En omdat Jozef nog leeft, mag de Kerk de duivel wel eens aanspreken, zodat ze door het triomferend geloof wel eens geloven mogen. Dat is het eenzijdige Godswerk door het geloof

En dan gaat Israël iets zeggen. Wat zegt hij dan? *Ik zal niet sterven.* Hoort u het, mijn hoorders, de Kerke Gods moet altijd sterven, het is altijd een stervend leven, hoor. Maar nu zegt Israël: Ik zal niet sterven, maar leven. U kunt het lezen in Gods Woord: “En Israël zeide: Het is genoeg, mijn zoon Jozef leeft nog; ik zal gaan en hem zien, eer ik sterve.” Daar heeft de duivel het moeten verliezen. O, daar heeft de duivel moeten ondervinden wat de verhoogde Middelaar heeft getuigd: “Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.” En dat is de boodschap: “Jozef leeft nog.” O, gemeente, dan mogen wij temidden van strijd en bekommering u deze boodschap prediken, ook in dit jaar. En hoe donker het eruitziet in de wereld, hoe donker en lauw het over het algemeen is in de Kerk, maar wij mogen tegen de strijdende Kerk zeggen: “Jozef leeft nog.” Daarom kan het nog. “Jozef leeft nog.”

O, mijn onbekeerde medereizigers naar de allesbeslissende eeuwigheid, “Jozef leeft nog.” Is dat tot bemoediging van een onbekeerde ziel? Zal het niet ontzaglijk zijn als die levende Jozef straks op de wolken des hemels zal komen? O, als er geen prediking van een levende Jozef meer was, dan zou het wanhopig zijn. Dan was er voor niemand hoop meer, dan was er geen hoop meer voor een vader, dan was er geen hoop meer voor een moeder, dan was er geen hoop meer voor een kind. “Jozef leeft nog”, dat is een boodschap van bemoediging, ook voor een onbekeerde zondaar. Niet om uwentwil, maar omdat Hij heerst, en Hij zal Zijn Kerk bouwen tot de jongste dag van deze wereld. O, daarom, jongens en meisjes, mijn hart gaat voor jullie open, misschien zie ik jullie nooit meer, wij weten niet wat de toekomst brengen zal. Wij komen uit een ver land, maar mijn hart gaat voor jullie open. Ik moet jullie prediken dat het volgen van de duivel de eeuwige dood is, maar ik mag ook getuigen: “Jozef leeft nog.” En op de akker van de kerk werkt Jozef nog.

En daarom, jongens en meisjes, zoekt het niet in de wereld. Want die de wereld dient gaat verloren en wordt vervloekt. Geloof het maar. De zonde van Jozefs broeders zijn aan het licht gekomen. Gelukkig dat het hier in de tijd aan het licht mag komen in het heden der genade. Onze zonden zullen aan het licht komen, want voor de Heere is niets bedekt. En als het door genade niet in de tijd gebeurd, wat zal het dan ontzaglijk zijn wanneer de meerdere Jozef straks op de wolken des hemels komen zal ook over Nederland. Dan zal alle oog Hem zien, het zal ontzaglijk zijn, dan zal de boodschap van de levende Jozef komen: “Hij komt, Hij komt.” Dan zal alle oog Hem zien; wat een dag zal dat zijn!

Het staat in de Openbaring van Johannes geschreven dat een ieder zal gaan bidden, maar het zal met een groot verschil zijn: “En zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den troon zit, en van den toorn des Lams.” Dan zullen ze vragen om de verhoogde Jozef niet te aanschouwen. O, wat zal dat zijn! Vaders en moeders, praat u nog met uw kinderen over hetgeen nodig is voor de ontzaglijke eeuwigheid? O, vaders en moeders, denkt u eraan dat het éénmaal komen zal, dat wij en onze kinderen éénmaal voor die levende Jozef zullen staan?

O, vaders en moeders, buigt u uw knieën nog wel eens? Het kan zijn dat u alles doet voor uw kinderen om voorspoed in de wereld te krijgen. Ik zeg niet dat het verkeerd is, maar de Bijbel wijst ons zo duidelijk en zeker dat één ding nodig is. Neemt u uw kinderen wel eens op uw knieën mee in het gebed voordat u naar bed gaat? Leest u, samen met uw kinderen, Gods Woord nog? Probeer het maar met al de tekortkomingen om Gods Woord te verklaren. Wees niet beschaamd om met uw kinderen de knieën te buigen. Wees er niet beschaamd voor, mijn hoorders. Het zal ontzaglijk zijn wanneer wij onze kinderen straks zullen vinden, wanneer ze hun vinger zullen uitsteken en zeggen: Vader, u heeft mij nooit verteld dat ik tot God bekeerd moest worden; moeder u bent wel lief voor me geweest, u heeft mooie kleren voor mij gekocht, maar u heeft me nooit meegenomen op de knieën.

O, mijn hoorders, er is nog hoop omdat Jozef nog leeft. Kan het gezien worden in uw gezinnen dat Jozef nog leeft? O, is er nog een oog voor die levende Jozef? Het is een wonderdoende Jozef. Hij is opgestaan op de derde dag. Hij is de Machthebbende. Dan wordt het in uw leven verklaard dat u geen macht hebt, maar dat Hij alle macht heeft in de hemel en op de aarde.

O kinderen, jongens en meisjes, als vader en moeder niet met de Bijbel komen neem dan zelfde Bijbel en lees eruit voor, ook voor vader en moeder. Zeg dan: ‘vader en moeder, zit maar stil, ik zal nog een stukje lezen uit het Woord des Heeren.’ De Heere zou het kunnen gebruiken. O, jongens en meisjes, ik wens jullie van ganser harte dat ene nodige toe, het leven met en uit de levende Jozef. In Hem is een volheid te vinden. De wereld zal straks met alles vergaan. En ik heb het al gezegd: die met de wereld wil leven zal vergaan en wordt vervloekt. “Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén.” Wij leven in donkere en bange tijden.

Bekommerde zielen in ons midden, wij mochten u prediken: “Jozef leeft nog.” “En het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.” Er is geen zondaar te groot, er is geen zondaar te oud, maar dat bloed reinigt van alle zonden. Ik hoop dat u daar gebracht mocht worden, en dat u niet verder zou komen net als die broeders van Jozef. O, laat ik het dan zeggen, bevestigde Kerk in ons midden. Al is het tien jaar, al is twintig jaar na de verzegeling van de Heilige Geest, dat u stom over de wereld gaat aangaande de levende Jozef. Ik mag het u verklaren al is Bethel zover weg, al is Pniël zo lang geleden zodat u het niet meer bekijken kunt en u zeggen moet: Zou God er nog vanaf weten?

Zou God Zijn gená vergeten?

Nooit meer van ontferming weten?

Het kan zo laag aflopen! Dat volk kan het nooit en nimmer vergeten, maar het moet steeds vernieuwd worden, opdat ze zouden ervaren dat God van hen afweet. Daar komt het bij hen op aan, mijn hoorders, dat *de Heere weer eens tot hun ziel zal spreken. De vrouw van Theodorus à Brakel zei: Heere, zeg het nog eens een keer.* Het levende kind moet het uit Gods mond horen. Er zijn vandaag aan de dag mensen die lopen met de beloften, maar er is ook een volk die kunnen het met de belofte niet

meer doen, ze hebben de Belover van de belofte nodig. En tegen degenen die in moeite zitten en getuigen: Al deze dingen zijn tegen mij”, zeg ik: “Jozef leeft nog.”

Ik wil eindigen, lief volk van God, “Jozef leeft nog.” En u zult zeggen: Hoe weet u dat? Bij ervaring mag ik het u zeggen: Hij leeft nog en daarom kan het nog. O, om een reisje te mogen maken in die wagen van Jozef; die wagen is gelijk aan de koets van Salomo, bedekt met liefde. O, ik zou wensen dat u daar een reisje in mocht maken. O, daar zal straks de eeuwigheid niet te lang voor zijn om God eeuwig te bewonderen en te verheerlijken. Dat u nog eens een reisje in die wagen mocht maken, want daar is alles in, daar is alles van Jozef in. O, daarin wordt God verheerlijkt en ik op het allerdiepste vernederd. Dat is de beste plaats om diep voor God te buigen en God op het allerhoogst te verheerlijken. Amen.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 68:2:

*Maar “t vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door “t licht, dat van Zijn aanschijn straalt,
Ten hoogsten toppunt stijgen.
Heft God blijde psalmen aan;
Verhoogt, verhoogt voor Hem de baan;
Laat al wat leeft Hem eren;
Bereidt den weg, in Hem verblijd,
Die door de vlakke velden rijdt;
Zijn naam is HEER” der heren.*

4. DE VERLOREN ZOON

Zingen: Psalm

Lezen: Lukas 15

Psalm 51 : 1 + 2 + 3

Psalm 68 : 2

Gemeente.

Wij mochten uw aandacht vragen voor onze tekst, die ge opgetekend kunt vinden in het voorgelezen hoofdstuk, Lukas 15 en daarvan de verzen 11 tot en met 24. Wij lezen maar het 24^e vers:

Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.

Ons thema is:

DE VERLOREN ZOON

Met drie gedachten zoals dat het in het 24^e vers voorkomt:

1. *Verloren;*
2. *Gevonden;*
3. *Dat ze vrolijk waren.*

Dus: *De verloren zoon.*

Eerst: verloren, 'want deze mijn zoon was verloren.'

Ten tweede: Gevonden, 'en is gevonden'.

Ten derde: dat ze vrolijk waren: 'en zij begonnen vrolijk te zijn.'

Gemeente, wij mochten in de laatste week herdenken van de Hemelvaart van Christus. En voordat Christus is ten hemel gevaren, toen heeft het de Heere behaagd om een bijzondere opdracht aan Zijn kerk te geven en dat was dat bekering en vergeving der zonden zou gepredikt moeten worden tot aan het eind van deze wereld. Zo hopen wij in dit morgenuur met de hulp des Heeren dat ook van deze tekst in uw midden te mogen verklaren. Hoe dat de Heere Zijn Kerk zal bouwen tot aan het einde van de aarde. Ze zullen aankomen, want ze zullen door het heilige werk van een Drie-enig God getrokken worden en de Heere zal vijanden tot vrienden maken. Dat wordt zoals de Heere Jezus dat Zelf in deze gelijkenis heeft verklaard aan de farizeeërs en de Joden van die tijd. Zo vinden wij in deze gelijkenis het wonderlijke werk van bekering.

Wij zien dan in de eerste plaats de mens in zijn verloren toestand. Door onze diepe val in Adam *zijn* wij verloren. Een mens gaat niet verloren; een mens *is* verloren om onze zonde en onze bondsbreuk in Adam. Dat zien wij ook in deze tekst zo duidelijk verklaard, mijn hoorders. Maar wij zijn in onze diepe val dood voor onze doodsstaat en blind voor onze blindheid. Daarom gaat de mens maar voort; hij gaat voort net alsof hij nooit sterven zal. Het ziende, maar denkende altoos dat het voor een ander is. Een mens

is verloren en toch heeft hij in en van nature geen indruk ervan, mijn hoorders. Dat is ontzaggelijk, dat een mens in zo'n onbegrijpelijke staat is en nog geen ene indruk ervan heeft. Ge moet eens indenken wat de Heere Zelf zegt over de gevallen mens en dat kunt ge lezen in Genesis 6 vers 6. Daar berouwde het den Heere dat Hij de mens geschapen heeft. Jongens en meisjes, daar moet ge eens over denken. Dat zijn niet de mensen aan de andere kant van de wereld alleen, maar dat zijn ook ik en ú. Het is wat om verloren te wezen!

Maar nu het wonder is dat uit dat verloren geslacht van Adam, het God behaagd heeft van de stilte der nooit begonnen eeuwigheid, zonen en dochteren door de weg van recht te verlossen uit de macht van de dood, de zonde, de duivel, de wereld en ons eigen boze vlees.

Maar in ons eerste punt zien wij hier in Gods Woord hoe dat een mens zichzelf uitleeft; hoe dat een mens van God verder afgaat in zijn doodsstaat in Adam. Dan lezen wij hier in Gods Woord (en we gaan het nu niet voorlezen) hoe dat de jongste zoon al het goed dat hij ontvangen heeft, verknoeit. En wat doen wij, mijn hoorders? Wat doen wij niet met al de gave die de Heere ons gegeven heeft? Wat doen wij met de kostelijke tijd? Denkt maar elke dag: Dat is een onverdiende dag! Wat doen wij er toch mee, mijn hoorders? O gelooft het toch dat bij elke dag die voorbij is: dat kan nooit meer overgedaan worden in uw leven. Het is een onverdiende tijd die we nog hebben. Wij zijn nog in het heden van genade, maar wat doet een mens ermee?

Deze jongen, hij deed net zo als u en ik. Wij verknoeien onze tijd met de dingen van de tijd. Sommigen dieper in de zonde dan de anderen, maar een mens komt niet waar hij zou moeten komen en dat is op de knieën voor God. Maar dat kan een mens niet meer. Die weg is in het Paradijs afgesloten door Gods heilig recht, door het zwaard van Zijn eeuwig recht; dat staat daar om de weg van de boom des levens te bewaren. Wij hebben gedaan dat kwaad is in Zijn ogen en nu is die weg tot het leven afgesloten van de kant van de mens. God heeft het afgesloten. Dat moet ge eens zien, dan moet ge eens indenken: dat de mens verloren ligt, is omdat God recht is. Hij gaat door met het heilige recht en van des mensen kant is er geen verwachting, dan is er geen hoop, mijn hoorders. Dat is toch wat, maar het is toch zo. Daar is van onze kant geen hoop voor de eeuwigheid. En nochtans reizen wij naar de eeuwigheid, wij en onze kinderen. Mocht de Heere nog opstaan en mocht de Heere nog onze ogen openen en ons hart doen openen door Zijn Goddelijke liefde en door Zijn Goddelijke almacht.

Het grootste wonder dat ooit op aarde plaatsheeft, is de bekering van een zondaar. Dat is het grootste wonder dat ooit op deze aarde heeft plaatsgenomen, dat de Heere zondaars bekeert. Dat wordt verhaald in onze tekst in deze gelijkenis. Dan zien wij dat die jongste zoon zijn tijd verknoeit. Hij gaat dieper in de zonde leven en het einde daarvan is de dood, mijn hoorders. O, dan zien wij, zoals het hier wordt beschreven, dat hij zover is gekomen dat alles is verknoeid en daar is geen verwachting meer. En zo gaat het met de mens. Die reist door de tijd, die haast door de tijd en straks zal hij voor de dood staan. En dan! O, wat dan mijn hoorders?

Maar hier mogen we horen van die eeuwige liefde, van die vrije gunst dat zo'n goddeloze, zo'n onwaardig schepsel die zich in zijn leven heeft uitgeleefd in de zonde, dat de Heere er nog mee te doen wil hebben.

O, daarvan horen wij in onze tweede plaats. Er staat in deze gelijkenis dat deze zoon: hij is verloren in dat verre, verre land. Verre van God, mijn hoorders. En wat gebeurt er nu? O, als de Heere er niet mee in zou komen..! Daarom heeft de Heere Jezus gezegd, dat dít moet gepredikt: de bekering en de vergeving der zonden, als een Godswerk. Dat moet gepredikt worden tot aan het einde der wereld. O, dat mocht

nog voor iedereen een bemoediging wezen dat God nog werkt. Hij zal Zijn Kerk bouwen.

2. *Gevonden*

Dan zien wij in ons tweede punt 'en tot zichzelf gekomen zijnde'. Wat bedoelt dit dan feitelijk? Komt de mens, een bedorven mens, dan tot zichzelf? Nooit en te nimmer mijn hoorders. Maar de Heere, door Zijn Goddelijke Geest, komt om die ziel, en de ware wedergeboorte neemt plaats in die ziel. Daar wordt de liefde Gods in die ziel geplant, door het werk van de Heilige Geest. De Heere overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel en dat kunnen wij hier duidelijk lezen: "En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: hoeveel huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood en ik verga van honger." En het was eigen schuld. Ik verga, ik ga sterven en mijn eigen schuld.

En daar gaat die jongen, zeggende: "Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan en ik zal tot hem zeggen: vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u."

O mijn hoorders, genade, dat is zo'n wonderlijk iets. Dat is de gave Gods. Dat is de vrije gunst die Hem bewogen heeft. Het is des Vaders liefde dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft, dat Hij de prijs zou betalen voor dat schuldige volk, voor dat volk dat de prijs nooit betalen kan. Daar neemt het werk, wat in de eeuwigheid begint, in de volheid des tijds plaats. Dan zien wij hoe de Heere Zijn Kerk bouwt. Dat is de verklaring in deze gelijkenis.

Die jongen wordt overtuigd van de zonde, van zijn zonde. Dan gaat hij zeggen: Ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u. O mijn hoorders, kent u daar wat van? Heeft ook in uw leven dat licht geschenen in de duisternis? Heeft dat ooit in uw leven plaatsgenomen dat de Heere u tot stilstaan gebracht heeft? Dat u op uw knieën mocht vallen en mocht getuigen: ik heb gezondigd Heere? O, heeft dat wel in uw leven plaatsgenomen? Het zal toch nodig wezen, mijn hoorders.

Een mens moet bekeerd worden. Een mens zonder bekering gaat de eeuwige verdoemenis in, jong en oud. Maar de Heere bekeert nog. Hij werkt door Zijn Woord en door Zijn Geest. De Heere werkt niet in de wereld, niet onder al de wegen van de zonde, wat in onze tijd zo doorgaat. De Heere werkt in het midden van Zijn kerk. O jongens en meisjes, laat uw plaats maar nooit leeg onder de leesdienst, op preekdienst of catechisatie. Wie weet wat de Heere nog doen zou. Want Hij zal Zijn Kerk doen bouwen. Maar Hij werkt door Zijn Woord en door Zijn Geest. Hij werkt in het midden van Zijn kerk, mijn hoorders.

Dan horen wij hier dat deze jongen, zoals we lezen in het 24e vers: hij was verloren en is gevonden. Gevonden! O mijn hoorders, dat is zo wonderlijk iets van de Heere, dat de verloren mens wordt gevonden. Dat moet ook uitwendig. Gevonden, wat een wonder. Dat is wanneer een mens verloren is in de nacht in een bos en die zijn weg niet meer vinden kan. Dan wordt hij door een ander gevonden. Wat is dat aangenaam voor zo'n verloren mens. Dat kunnen we nooit begrijpen volgens de weg van vrije genade.

Deze jongen wordt gevonden. We zouden wel zeggen: gelukkige jongen, en dat is wel waar. Maar, nu wordt hij zo *ongelukkig*. Nu wordt hij zo ongelukkig. Dat is de weg die de Heere werkt in de harten van de zondaar. Dan lezen wij: "en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden. Maak mij als een van uw huurlingen." O, dan zien wij dat wondere werk van genade waar die mens door genade diep in het stof buigt voor de Heere. Daar gaat die ziel getuigen: 'ik ben niet meer waardig om een zoon genoemd te worden, maar maak mij dan als één van uw huurlingen.' O, vraagt misschien een jongen of een meisje, een man of een vrouw, vanochtend: zou die jongen

dat nog durven vragen? Zou die dat nog eens durven vragen: Maak mij nog een van uw huurlingen? O mijn hoorders, daar moet ge eens even over denken, want het schijnt dat die jongen nog al wat durft te verwachten. O, dat is vandaag de dag zoveel. Een mens durft zoveel. Maar dat is de bedoeling hier niet. Want deze jongen heeft getuigd: ik ben onwaardig een zoon genaamd te worden, dat heb ik verzondigd. Dat ben ik nooit meer waardig, maar maak mij als een van uw huurlingen. Wat de betekenis ervan is, mijn hoorders (en daar komt uit het ware werk van God in de ziel), waar de Heere die ware wedergeboorte in de inplanting van de liefde in die ziel plant, die ziel kan God niet missen. Dat komt hier op de voorgrond. Want daar gaat die jongen zeggen: maak mij een van uw huurlingen.

Volgens de tijd vanouds (de tijd waarin de Bijbel geschreven is) is een huurling een knecht. En een knecht, dat zullen we dan zo maar zeggen vandaag, dat was één die in de keuken werkte en voor zijn meester zou hij hem moeten dienen. Dan was hij wel eens een ogenblik dat hij iets van de keuken moest brengen en op de tafel moest zetten voor zijn meester. Dat is hier de bedoeling. O die liefde die in de ziel van die jongen was, dat brandt om de Heere. Maar om de zonde heeft hij het verknoeit.

Nu vraagt hij: *maar als ik nog maar eens een ogenblik in de kamer van mijn meester mocht komen om een glimpje van hem nog te mogen zien. Ik heb het verzondigd; ik mag niet meer een zoon wezen.* Eigen schuld, mijn hoorders. Maar mocht ik hem nog eens even aanzien en als een knecht daar nog eens iets in mocht brengen. Daar mocht hij wel eens horen een woord van zijn mond. 't Is mij meerder waard dan al het stof op aard. O, is er zo'n volk in ons midden? O, een glimp van Hem te mogen zien en een woord van Zijn heilige mond eens te horen! O, dat heeft zo'n waarde voor deze zoon.

En dan lezen we verder: "En opstaande ging hij naar zijn vader." Als de Heere werkt, dan wordt de brug naar de wereld opgehaald, maar ook wordt de brug van de eigen godsdienst en van de valse vrede opgehaald. Daar gaat die jongen terugkeren. Dan moet je eens goed luisteren, jongens en meisjes: "En opstaande ging hij naar zijn vader." En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming bewogen. "En lopende viel hem om zijn hals en kuste hem."

O, die jongen, daar moet ge eens over denken. Daar ziet ge hem van ver komen bpen met dat zware pak van schuld op zijn rug. Dan loopt hij zo langzaam, want het is zo hopeloos hier. Het kan voor alle mensen, maar het kan voor hem niet meer, nee. En als hij dan loopt, zomaar stapje voor stapje, met een voorovergebogen hoofd en een zwaar pak van schuld, want dan gaat zonde schuld worden, mijn hoorders. Dan gaat de brief van de zonde geopenbaard worden. O, want de Heere getuigt! En dan gaat de ziel zeggen: *'t Is niet alleen dit kwaad dat roept om straf, nee, ik ben in ongerechtigheid geboren.*

Daar loopt die jongen met al zijn vreze en met al zijn bangheid en met de aanvallen en de worsteling met de vorst der duisternis. Want de duivel slaapt zolang die jongen ver van God afgaat, maar wanneer hij door de liefde Gods getrokken wordt (want dan moet je niks anders denken, het is niets anders dan de liefde Gods dat die jongen getrokken werd), dan gaat de duivel brullen, brullen als een briesende leeuw.

Daar gaat wat om in de ziel van die jongen, want zou zijn vader hem ooit weer aannemen? Want hij is in een ver land en de weg tussen hem en zijn vader is zo ver. En hij komt. En dan loopt hij daar met zijn hoofd naar beneden en dan weer eens op zijn knieën vallend en bedelend en smekend: 'kan het nog, kan het nog, is er dan nog een weg dat het voor mij nog kan?' Hij kan die weg niet zien, want Christus is voor die ziel verborgen, mijn hoorders. Hij heeft niet te doen met Christus, hij heeft met God te doen, met een rechtvaardig God en dat heilige recht die God de sterveling zet. Daar heeft hij

mee te doen, mijn hoorders. En de donder van Sion dondert op hem en de tranen van het Goddelijk berouw zijn op zijn ogen. Die vraagt uit het diepste van ellende: *Is er nog een weg dat zo'n goddeloze met God verzoend kan worden?*

En dan even als hij er loopt, dan kijkt hij even op en dan ziet hij zijn vader komen en dan zakt hij zomaar op de grond. Want daar wordt het een afgesneden zaak. Dan ziet hij niet de Vader in Zijn ontdekkende liefde, maar in Zijn Goddelijk recht. Dan komt er voor die zoon niets anders, dan dat de vader komt om hem voor eeuwig weg te jagen. En die jongen kan niets anders doen dan zeggen: amen, ik ben uw gramschap dubbel waardig. En als die jongen daar ligt in de naaktheid van de zonde en in schuld van zijn eigen kwaad en van zijn kant hopeloos en onwaardig om een zoon genoemd te worden. O, dan die Vader, Die komt en dat is zo'n wonder van genade, mijn hoorders. Dat is de echte verklaring van Gods werk. Dan komt de Heere en Die pakt de ziel op en Die omhelst hem en Hij kuste hem. O, weet ge er wat van, van die tijd in je leven, mijn hoorders?

Hoe is het met die jongen dan gegaan? O, daar was geen woord te zeggen, mijn hoorders, neen, daar was geen woord om te zeggen. Och, hij kon het niet begrijpen. Hij dacht voor eeuwig in de hel te zinken onder het Goddelijke recht. En nu wordt hij omhelsd en nu krijgt hij de kus van de liefde. Dat is nu de openbaring van Christus aan de ziel dat er een weg is waar dat er geen weg meer was.

Daar is een weg geopend voor die jongen dat hij nooit begrijpen kon, neen. O, het wordt voor die jongen te veel. O, dat hij zo omhelsd is door zijn vader. Hij had gedacht om voor eeuwig de straffing te moeten aanvaarden. Maar de vader omhelsde hem en kuste hem.

En dan zien wij hier verder in vers 21: "en de zoon zeide tot hem: Vader.." Daar moet ge eens over denken. Want Gods Woord is zo wonderlijk. Die zoon heeft de omhelzing van zijn vader en door de omhelzing mocht de zoon ook hem omhelzen. Hij heeft die kus der liefde en de deur der hoop in het dal van Achor.

Maar nu gaat het met die zoon nog verder. En die zoon zeide tot hem: "vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden." Die zoon gaat nog verder met de schuld, met de zonde na de omhelzing en na de openbaring van de weg der verlossing. En dat is een punt, o gemeente van Barneveld, vergeet het maar niet hoor. Want die omhelzing en die ontdekking van de weg der hoop, is nog niet de vergeving der zonde, nee.

Die jongen gaat verder met de belijdenis van zijn zonden. En als hij zijn zonden hier belijdt na de omhelzing en nadat hij die vriendelijke kus van zijn vader heeft ontvangen, dan moet ge daar eens nauw naar kijken als ge thuiskomt. Tussen het 21^e en 22^e vers is geen antwoord voor die jongen, nee. Hij bidt wel en hij belijdt wel en het Goddelijke berouw is er wel te vinden, maar daar is geen antwoord voor die jongen, nee. Dat is het Goddelijke ogenblik dat de Heere doortrekt in het recht. Die jongen wordt afgesneden. Dat is het ogenblik dat hij het met God eens mocht worden, niet alleen in de aanvaarding van het recht, maar in de uitwerking van Gods recht tot de verheerlijking van de deugden Gods, mijn hoorders. En daar zakt die ziel, want die mocht God lief krijgen boven zijn eigen zaligheid. Want die God lief mag krijgen door genade, die kan niet hebben dat God onteerd wordt.

Daar is voor die jongen geen antwoord, mijn hoorders. Dat komt, omdat de Heere buiten Christus een verterend vuur en een eeuwige gloed is, mijn hoorders. Wie zal

voor Hem toch bestaan in de ontdekking van de zonde en in het ontleden van de ongerechtigheid!

Daar wordt de weg gebaad, o mijn hoorders. Dan moet ge hier eens luisteren: Daar wordt een weg gebaad, niet een openbaring, maar een toepassing in het 22e vers. Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten (niet tot de jongen!): "brengt hier het beste kleed". Dat is het kleed van Christus' gerechtigheid. O dat is het kleed van Christus heiligheid. O, dat is dat beste kleed.

O, wanneer een mens ontdekt wordt door de Heilige Geest, en door de gerechtigheid Gods, dan wordt een naakt mens aangekleed door God. Want daar is geen hand aan te doen, dat is die vrije genade, dat is soevereine genade, mijn hoorders.

Daar wordt die gans schuldige zoon ontkleed en door God aangekleed, zonder hij daarbij een vinger toe doen, en zonder iets. Dat is ook niet nodig mijn hoorders. Hij heeft geen penning te betalen, maar dat hoeft ook niet. O, die vrije genade. Maar er moet wat afgesneden worden om een mens willig te maken om door vrije genade zalig te worden. Een mens is er niet zo gauw, neen.

En dan wordt dat beste kleed gegeven, dat dierbare kleed, dat onuitsprekelijke kleed, dat met zo'n dure prijs is gekocht, dat met de prijs des bloeds op Golgotha is gekocht en vrij is gegeven aan de gevallen zonen en dochteren van Adam.

Dan wordt hij gekleed, maar niet alleen gekleed, mijn hoorders, hij ontvangt meer. "Brengt hiervoor het beste kleed en doet het hem aan." Want dat kan hij ook niet meer. Hij durft er geen vinger meer voor te verzetten. Dat is in de ware ootmoed en de ware onwaardigheid. Je moet aldoor eens luisteren als mensen over bekering gaan spreken of de onwaardigheid er bij inkomt. Daar moet je eens naar luisteren, want een mens moet door genade onwaardig worden. Onwaardig! En als dat plaats gaat vinden, dan gaat er van 's Heeren kant ook wat plaatsnemen.

Dan geeft de vader die jongen nog meer. En wat geeft hij nog meer? Dat staat duidelijk in Gods Woord verklaard. Dan krijgt hij ook (wij kunnen de zaken niet uitbreiden, want de tijd is al haast voorbij), dan geeft die vader ook aan de jongen een ring aan zijn vinger. En waar was dat nu voor, jongens en meisjes? O mannen en vrouwen, welke betekenis heeft die ring nu voor die jongen? Het heeft een grote betekenis hoor! Die ring wordt aan de vinger van die zoon gedaan (want dat moet ook gedaan *worden*, hoor). Die ring bedoelt: de verzekering van zijn zoonschap. Die jongen was zo diep doorgeleid, dat hij niet meer waardig was een zoon genaamd te worden. Maar wanneer hij gekleed mocht zijn met het kleed der gerechtigheid en die ring aan zijn vinger mocht ontvangen, dat is de verzekering, dat is de aanneming tot zonen en dochteren. O, dat is dat onbegrijpelijke wonder. Dat is dat wonder waarvoor de eeuwigheid niet te lang zal zijn om God te verhogen en Zijn Naam te verheerlijken, mijn hoorders. Hij ontvangt die ring. In het leven van Gods volk is het menigmaal dat die ring besmet is met de modder der zonde. En als het door de zonde besmet is, dan kan hij die ring niet zien, nee. Dat is alleen door het geloof mogelijk, dat de mens die ring kan zien. En zal hij de troost ervan hebben, dan is het nodig om die ring te zien door het geloof.

Maar de Heere geeft hem ook nog meer. Dan zegt hier onze tekst: "en schoenen aan zijn voeten." Die schoenen hebben twee verschillende bedoelingen. In de eerste plaats gaat het weer over het zoonschap. In het oosten, in de tijd van de Bijbel toen Jezus op de aarde was, toen was het nooit de gewoonte dat een knecht schoenen dragen zou. Als je op de straat een jongen zag, dan kon je opmerken of hij nu een zoon van die heer was of

dat hij een knecht was. Als hij schoenen aan zijn voeten had, dan was hij een zoon en als hij blote voeten had, was hij een knecht.

Nu heeft de Heere hier het oog op deze jongen. Waarom? Het was voor die jongen teveel. Daarom geeft de Heere twee betekenissen in zijn leven. Die ring was feitelijk het verzegelende werk van de Heilige Geest. En die schoenen zijn nog een duidelijker verzekering. Maar die schoenen hebben in de tweede plaats nog een andere bedoeling. Dat is de wandel van zijn leven. Gods volk moet alles hebben. We moeten niet alleen wedergeboorte hebben, we moeten niet alleen de geopenbaarde weg der hoop hebben, we moeten niet alleen de rechtvaardigmaking en de verzegeling tot zonen en dochteren hebben, maar we moeten ook de heiligmaking hebben. Die schoenen, in de tweede plaats, wijzen op de heiligmaking. Dat ligt allemaal in die dierbare Borg, mijn hoorders. O, wat ligt er veel in Gods Woord en wat leven wij zo blind en dood over de wereld.

3. *Dat zij vrolijk waren.*

Het derde punt is: dat zij vrolijk worden. Want het staat hier: “brengt het gemeste kalf en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn.” O, er zal blijdschap zijn in de hemel over één zondaar die door God bekeerd wordt. Maar er zal ook blijdschap in de Kerk zijn. Maar op welke andere plaats zal er ook blijdschap zijn? Wat denk je, jongens en meisjes? O, dan zal er in de ziel blijdschap zijn dat de Heere hem uit vrije gunst heeft opgezocht en door vrije genade heeft verlost. O, dan zal hun blijdschap onbepaald. Daar zijn geen woorden om het uit te drukken, al is het voor Gods volk hier in dit leven maar in gedeelte. Want de eeuwigheid wordt gehouden voor de volle ruimte en de eeuwige blijdschap om God te mogen verheerlijken. Maar hier is het maar kort, maar in het begin. O, vraagt het oude volk van God maar wanneer ze dat mochten ervaren in hun leven dat er niets tussen ligt, en dan die tere vreze, die kinderlijke vreze Gods, het geoeffende geloof mocht beoefend worden. O, dan is het alsof ze aan de poort van de hemel leven. Dan is het alsof de aarde geen betekenis meer voor dat volk heeft. O, dan is het als met de discipelen, toen de Heere opwaarts naar de hemel voer. Toen kwamen die engelen en zeiden tot hen: *waarom sta je hier? Je moet boven zijn.* Dan gaan die engelen verklaren aan die discipelen: *deze zelfde Jezus, Die zal straks terugkomen. Je hoeft hier niet aldoor te blijven, Hij komt straks terug.* En die discipelen waren zo blij. O, ben je er wel eens jaloers op geworden in de laatste week? O, die discipelen waren zo blij dat Jezus weer terugkwam om ze op te nemen in eeuwige heerlijkheid.

O, de tweede komst van de Messias komt nog. Verwacht u Hem? Zit ge er nog bij ogenblikken naar uit te kijken? Dat was voor de discipelen zo'n blijdschap. Ze gingen weg met grote blijdschap omdat Jezus, diezelfde Jezus, weer terug zal komen op de wolken des hemels, mijne hoorders. Wat zal dat voor u nou wezen. Zou dat nou vanmiddag wezen? Zou dat blijdschap in je ziel geven om te weten dat de Heere straks komt op de wolken des hemels om Zijn arm-rijke Kerk thuis te brengen. “Ik ga heen om u plaats voor te bereiden.”

O gemeente, het zal er straks op aankomen. O, ik hoop, dat de Heere u voor en toebereiden mocht voor de komst van de dag van de Heere Jezus Christus. Want: Hij komt! Dat is de hoop, dat is de troost van de Kerk, al kan het zo geslingerd worden. Al zitten ze menigmaal in de gevangenis en al kunnen ze het voor zichzelf niet geloven. Maar door het gegeven geloof mag er een ogenblik in het strijdperk van dit leven wezen dat de Kerk vrolijk gaat worden. Dan wordt het gemeste kalf geslacht. Dan is er een ogenblik dat de duivel zijn macht verliezen moet en de Kerk mag juichen tot Gods eer. O, wat is

het aangenaam hier bij ogenblikken, als hun mond geopend mag worden en ze God bedoelen mogen en God verheerlijken mogen voor Zijn vrije liefde die de Heere aan hun ziel heeft gegeven.

Toepassing

Jong en oud, wij moeten gaan eindigen. Daar was een jonge en een oudere zoon. Die oudere zoon was ook een onbekeerde zoon. Maar hij was in een zekere zin anders dan de jongste zoon. Maar hij was toch een vijand van God en een vijand van zijn naaste. Dat komt duidelijk naar voren in Gods Woord als het over de blijdschap gaat: “want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden”. En hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn." Dan wordt de vijandschap van die oudste zoon zo ontzaggelijk groot. Dan gaat hij wat verklaren wat net de verklaring is van zijn doodstaat. Want dan gaat hij getuigen, dan gaat hij hier zeggen dat hij nooit één van de geboden zijns vaders gebroken heeft. Dat is nou de godsdienstige mens zonder genade. Aan de ene kant zien wij het werelduitgaande van de zonde, en in de oudste zoon zien wij hetzelfde, maar onder de schijn van godsdienst.

Vele mensen zijn bekommerd met de woorden in vers 31: “Maar als deze uw zoon.... Maar hij zeide tot hem: *Kind, gij zijt altijd bij mij en al het mijne is uwe.*” Er zijn vele jonge mensen die daar vragen mee hebben, dat ze dat niet begrijpen kunnen, als de vader daar spreekt *'mijn kind, gij zijt altijd bij mij en al wat het mijne is, is uwe'*. Nou, dat moet je zó aanschouwen. Dat is een gelijkenis waarin de Heere de gewone zin van het leven in het geestelijke komt uit te brengen. In die tijd van het volk van Israël vanouds (ge weet het wel), dan mag de oudste zoon twee delen hebben (zo gezegd) van het erfgoed van zijn vader. Dan gaat het feitelijk hierover. De jongste zoon heeft zijn erfenis al ontvangen, maar wat er overbleef, dat was voor de oudste zoon. Dat waren die twee delen die behoorden tot die oudste zoon. Dan zien wij hier in deze woorden dat de vader op die manier met een uitwendige bedoeling zegt: *al wat het mijne is, is uwe.* Het gaat dus over het oude volk van Israël hoe die behandeling was in het uitwendige leven. Het heeft helemaal geen betekenis in het geestelijke.

Sommige mensen zeggen dat die oudste ook een bekeerde jongen was. Maar daar is geen enige betekenis hier dat een mens er maar iets aan zou denken. Wat hier enkel voorkomt, is de goddeloze staat van een mens en de vijandschap tegen God en de vijandschap tegen vrije genade. Hij wilde in zijn dwaasheid en in zijn domheid zeggen dat hij de wet nooit gebroken heeft. Maar daarin was het ook niets anders dan liegen en blindheid.

Gemeente, wij reizen naar de eeuwigheid. En nu is het de ene weg of de andere weg. De Heere heeft hier in deze gelijkenis niet twee zonen gesteld zonder doel. Daar zijn geen drie wegen. Het is het één of het ander. Nu is het waar, gemeente, want wij leven niet in Afrika, maar wij leven onder de bediening van Gods Woord. Nu is het: het één of het ander. Door genade met de jongste zoon of door de zonde nog als die oudste zoon.

We leven ook in de kring van de kerk onder Gods eeuwigblijvend Woord. Hoe is het nou? Wees nu maar eerlijk: hoe is dat nou? Kent u daar nou wat van, van het leven door genade van die jongste zoon? Het is een vraag van alle waarde, mijn hoorders. Of zijt ge nog dood in de zonden en misdaden? O, dat de Heere het nog eens zou willen gebruiken om een mens te laten zien wat hij nog mist. En als wij het nog missen, wat

het eenmaal wezen zal om in de handen van een levende God te vallen. Het zal wat wezen, hoor. Dan zal straks in de hel ook deze preek terugkomen, dat God verklaard heeft wat Hij gedaan heeft door de verdienste van Christus, tot de verheerlijking van Zijn Goddelijke deugden, hoe dat de Heere zondaars bekeert.

Och gemeente, wij kunnen het niet en nochtans is het eigen schuld. Vrije genade maakt geen roekeloze mensen. Dat we onszelf niet bekeren kunnen, is onze eigen schuld. Het zal straks in de oordeelsdag geëist worden, mijn hoorders. Wij zijn geschapen naar het beeld Gods, in kennis, gerechtigheid en heiligheid. Dát gaat God straks van de mens eisen. Denkt er maar over. Dát gaat de Heere straks van ons eisen. Zijn beeld, waarnaar Hij het schepsel geschapen heeft.

Mocht de Heere Zijn Woord zegenen en door de Heilige Geest onze ogen openen en mocht de Heere zegenen tot de vertroosting van Zijn volk.

En volk van God, wij hebben er nou geen tijd voor, maar er staat duidelijk in wat nodig is voor de eeuwigheid. En dan zou het zo'n wonder wezen als we nou eens mochten weten en licht ontvangen hoever wij met deze verloren zoon gaan kunnen. Dat we mochten zien wat we mochten ontvangen van de Heere, maar ook zien wat we missen. Het zou een voorrecht wezen. O, buigt uw knieën en vraagt den Heere. Mocht de Heere geven dat Zijn woord zal uitwerken de verheerlijking Zijns Naams, de troost Zijns volks en de bekering der zondaren. Amen.

Gebed

Heere, zegen Uw Woord, verheerlijk Uwen Naam en verzoen onze zonden. En mocht ge ons wederom in deze middagure in Uw huis laten komen. Och, geef dat het nog kan. We weten maar niet wat voor de deur staat. We weten wel dat we leven in verschrikkelijke tijden. Uw Woord heeft duidelijk verklaard dat in de laatste tijden deze dingen, die we nu zien, openbaar komen. Och Heere, mocht Ge het nog geven dat wij en onze kindertjes nog een plaats in deze dag in Uw voorhoven mochten hebben. En mocht Gij er bij in komen. En mocht Gij het zegenen. Wij vragen het uit vrije genade, om Jezus wille, Amen.

Slotzang

Laat ons sluiten met het zingen van Psalm 68 en daarvan het 2e vers:

*Maar het vrome volk in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd
Daar zij hun wens verkrijgen. Enz.*

Uitgesproken in de Gereformeerde Gemeente van Barneveld.
(Na de Hemelvaartsdag in de 80-er jaren)

4. EEN ERNSTIGE VERMANING UIT DE HEILIGE SCHRIFT IN EEN ZEER DONKERE TIJD

Uitgesproken op 24 september 1993 in de Gereformeerde Gemeente te
Middelburg – Zuid, voor de Gereformeerde Bijbelstichting.

Psalm: 97 : 6, 7
Lezen: 2 Petrus 1
Psalm: 119 : 53, 65, 67
Psalm: 98 : 3 en 4
Psalm: 43 : 3 en 4

Geliefden.

Wij mogen volgens Gods voorzienigheid samen zijn in deze avond. De commissie van de GBS heeft ons gevraagd of wij in deze avond met elkander mochten zijn en de Heere heeft dat gegeven. En ik hoop dat de Heere Zijn Woord mocht zegenen. Dan zou het onverdiend een goede ure wezen. Want Gods Woord leert ons, gemeente, dat Gods Woord Góð bedoeld en niet de mens. En door onze diepe val in Adam gaat een mens niets anders dan zichzelf of een ander mens bedoelen. Maar daarvoor zijn wij in dit avonduur niet samen. Maar omdat het nu anders mocht zijn dan kan God dat ook alleen maar schenken, dat kunnen wij, noch u doen, mijne hoorders. Wat is het dan dat wij door onze diepe val toch arm zijn geworden en mocht de Heere het echt geven dat wij het eens in mochten leven bij het eerst of bij vernieuwing. De Heere heeft dat zo duidelijk in Zijn Woord gezegd ook in Johannes 15:5: *Want zonder Mij kunt gij niets doen.* En mocht dat meer en meer ingeleefd worden.

Wij hopen in deze avond uw aandacht te vragen voor onze tekst die gij vinden kunt in het voorgelezen hoofdstuk van de 2^e zendbrief van de apostel Petrus en daarvan het 1ste hoofdstuk het 19^e vers:

En wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de Morgenster opga in uw harten.

Ons thema dat is:

**EEN ERNSTIGE VERMANING UIT DE HEILIGE SCHRIFT IN EEN ZEER
DONKERE TIJD.**

En daar willen wij met de hulp des Heeren met drie gedachten bij stilstaan:

1. *Het profetische woord dat zeer vast is.*
2. *Het licht in de duistere plaats, zoals dat voorkomt in onze tekst.*
3. *De zalige toekomst voor Gods ware Kerk.*

Ons thema is:

EEN ERNSTIGE VERMANING UIT DE HEILIGE SCHRIFT IN EEN ZEER DONKERE TIJD.

En dat willen wij zien in drie gedachten:

1. Het profetische Woord, als onze tekst zegt: *En wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt.*
2. Dat is een Woord in een duistere plaats, als onze tekst dat zelf zegt: *Als op een licht schijnende in een duistere plaats.*
3. De zalige toekomst voor Gods ware Kerk, en dan leggen wij de nadruk op de ware Kerk Gods, zoals onze tekst zegt: *Totdat; totdat heeft wat te zeggen, totdat de dag aanlichte, en de Morgenster opga in uw harten.*

Gemeente, het is wel een ernstige vermaning niet van een mens, maar van de Heilige Schrift dat ons toekomt in deze avond, in een zeer donkere dag. In het kort de donkere dag te verklaren, gemeente, dat kunt uzelf lezen in de tweede brief van de apostel Paulus aan Timótheüs het 3^e hoofdstuk. Dat is niet de tijd die we tegemoet gaan, maar dat is de tijd waar wij en onze lieve kinderen al in leven. Die tijd is al op de aarde begonnen, gemeente. We mogen dat niet zó zien en aan onze kinderen vertellen dat die tijd nog komt, nee die tijd is er. En nu in deze tijd heeft het God behaagd nog een ernstige vermaning van de Heilige Schrift aan ons en onze kinderen te geven. En die ernstige vermaning, gemeente gaat over de Heilige Schrift. En de Heilige Schrift is Gods getuigenis dat eeuwig zeker is. O, mochten wij met onze kinderen door Gods genade, mocht het door Gods vrije genade wáár worden in ons leven dat Gods getuigenis eeuwig zeker is.

En nu zijn wij in deze avond samen om daar de nadruk aan te geven, aangaande de gevaren van onze tijd. Gemeente, wij leven in een tijd dat ze zeggen dat het Woord Gods, - en dat hoeven we niet uit te breiden - IN de Schrift is, maar de Heilige Schrift dat IS Gods Woord van Genesis 1 tot en met Openbaring het laatste vers; dat is Gods Woord. En dat wordt ook in de oude Statenvertaling gevonden, dat is het zuivere Woord Gods. En dat wij bij die oude Statenvertaling mochten blijven, jongens en meisjes, mannen en vrouwen. Want God verandert niet, al gaat een mens in zijn blindheid en donkerheid en in zijn godsdienst denken dat hij wijzer is dan God. God verandert niet, en Gods Woord verandert niet, en Zijn werken veranderen niet.

Wij hebben nodig, gemeente, in 1993, dezelfde bekering waar Adam, mee bekeerd is geworden. Zoals God Adam heeft bekeerd, hebben wij vandaag aan de dag nodig en dat is een bekering, - vergeet het nooit, - die moet grond vinden in dit Woord van God. Als we een bekering hebben die in Gods Woord niet gevonden kan worden, gooi het dan maar weg, gemeente. Want dan zal het geen waarde hebben straks in die grote oordeelsdag, want dan zal God het woord hebben. En volgens dit Woord zal God naar Zijn heilig recht richten, gemeente.

Wij hebben onze eerste gedachte en dat wordt gevonden in de brief geschreven door Petrus. Die is gebruikt door de Heilige Geest om deze tweede algemene zendbrief te

schrijven. Ze is aan de *ganse kerk* geschreven. Dat vinden wij in de eerste brief van Petrus al, daar begint hij mee. Dan schrijft hij: Aan de vreemdelingen, verstrooid in de verschillende plaatsen die opgenoemd worden in het 1ste vers van het 1ste hoofdstuk. Maar voor deze avond willen wij bij onze tekst blijven, gemeente en in de eerste plaats de nadruk er op leggen, want Gods Woord komt tot jong en oud. Wij leven in een tijd dat Gods Woord moet veranderd worden, of dat het moet weggedaan worden, het een of het ander. De oude zuivere waarheid, de oude Statenvertaling die moet weg. De mens zegt: Wij zijn het zat, wij willen wat nieuws hebben, wij willen het veranderen, wij willen een nieuwe Bijbel een nieuwe vertaling hebben. En daar spreekt de wereld van, gemeente. En dat op zichzelf, daarvan zou een mens moeten schrikken. Dat zou ons aan moeten grijpen, dat een mens in de laatste eeuw, dat oude Woord, dat zo oud is, nu wil veranderen. En dat kunt u in vele landen vinden, niet alleen dat het veranderd moet worden, maar dat het weggedaan moet worden. In de States en in Canada daar zijn ze er druk mee bezig. Gods Woord, mag niet meer in de scholen wezen. Gods Woord moet weg. Wég met het Woord. En daarbij gezegd, wég met God, gemeente! O, arme mens toch, arme mens toch!

En dan staat het hier: *En wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt.* Horen we dat, gemeente, is dat ons leven?

Het is niet de wereld die Gods Woord meer en meer aan de kant zet! Hoe is het in de kerk, ook hier in Middelburg, in de stad, in de kerk, in de school, in de gezinnen? Wees maar eens eerlijk, gemeente! Wij hoeven vanavond niet over de wereld te spreken, maar het oordeel begint *bij het huis Gods*. En wat heeft dat Woord nog in uw en mijn leven te zeggen, welk een waarde heeft dat Woord? Dan moet u voorzichtig wezen met uw antwoord, want u kunt best gaan zeggen, wij hebben een Bijbel en de Statenvertaling in elke kamer, maar dat zegt nog niets. Hoeveel wordt die Statenbijbel gelezen? Wat leest u meer, de krant of de Statenbijbel? Denk er maar eens over! Het zou een wonder van Gods genade wezen, gemeente, als wij vanavond is met onszelf mochten beginnen. Wij mochten hopen dat allen die vanavond hier vergaderd zijn die oude Statenbijbel nog zouden lezen.

Maar vaders en moeders, u hebt toch beloofd bij de Doop van uw kinderen, niet alleen dat Woord te lezen! Maar over het algemeen groeit er een geslacht op, gemeente, die weten niet meer hoe God Zijn volk bekeert. Wordt dat Woord nog met uw kinderen gelezen? Ja, zegt u bij het eten dat doen wij, maar wordt dat Woord wel met man en vrouw en kinderen samen gelezen, rondom dat Woord? Gaat vader wel eens verder met dat Woord, en ook aan vrouw en kinderen verklaren wat dat Woord bedoelt?

Gemeente, er zijn onder ons oudere mensen die weten van vroeger dat de kerk door God werd gegeven, maar het heeft een waarde gekregen in *de kleine kerk*, in het huisgezin, en dat is voorbij. Die tijd, gemeente, over het algemeen is voorbij. De kerk in het gezin. O, ik hoop dat er nog zijn, een enkeling. Maar over het algemeen, gemeente, laten we het maar eerlijk zeggen dan kan het zijn dat we de mooiste Statenbijbel hebben, met al de kanttekeningen erbij maar hoeveel worden ze nog verklaard aan de kinderen in het gezin? In het Engels hebben wij eigenlijk niet zulk een Bijbel dan dat jullie in het Hollands hebben, met al de kanttekeningen erbij. Wat is dat ook voor vaders en moeders dan ook makkelijk om uw kinderen onderwijs te geven. Maar wordt het gedaan, wordt het gedaan, gemeente? Of is het een gejaag, gejaag voor het werk voor de school, voor het plezier. O, Nederland, Nederland, wat was het vroeger toch anders, dan hadden ze soms in elk gezin een prachtige Bijbel,

maar vroeger zag u Bijbels die waren door het gebruik niet zo mooi meer, ze waren gelezen. O, mocht de Heere deze ernstige vermaning ook aan ons en u doen zegenen.

En wij hebben, *wij hebben het Woord Gods*, maar wat doen wij er mee? Wat doen we er mee, gemeente? En wij hebben zegt Petrus, door de Heilige Geest: *het profetische Woord*. En dat wijst op Gods Woord. Het wordt hier zelf verklaard in vers 20 en 21, luister maar: *Dit eerst wetende, dat geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging; Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door den wil eens mensen. maar de heilige mensen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken.*

Zo, dat is het antwoord daarop. En, gemeente, mocht het de Heere behagen om dat Woord nog aan onze harten toe te passen, dat we de noodzakelijkheid van dat Woord meer in ons leven mochten gevoelen. Ik zal het maar eenvoudig zeggen dan kunt u het beter begrijpen (met mijn slechte Hollands), kan uw naaste zien, kan uw buurman zien dat u niet alleen dat Woord heeft, maar dat u dat Woord waardeert? Kan dat? Kan uw naaste en de mensen van de straat zeggen: Dat is er nog een van die oude Statenvertaling! Dat is er nog een van die oude weg, van Gods weg. Wij gaan maar verder, gemeente. O, mocht het God behagen het te werken! En dan heb ik groot medelijden met onze jeugd en met onze kinderen. Want wat horen die arme kinderen weinig in deze tijd, die wij beleven. Wat hebben wij als kinderen op gezelschappen gezeten achter de stoel van onze vader of moeder, wat hebben wij daar gehoord dat werk van genade gegrond op Gods Woord! O, volk van God het mocht onze schuld worden, want wat zwijgen wij veel. We hebben het vanavond nog gezegd bij die Ouderling: *Wat zwijgen wij veel over de daden en de wonderen van Gods genade.* Want de Heere is geen land van uiterste duisternis voor Zijn volk, maar er is zo weinig ijver en zo weinig liefde in de oefeningen om het aan een ander, onze kinderen en onze naasten en familie te vertellen wat God voor Zijn volk is en in deze donkere tijd nog doet. Er is zo weinig vrijheid en dat staat ook verklaard in Gods Woord: *"Dat de wijze zal te dien dage zwijgen"*, een ontzaglijk oordeel. Maar het is ook onze eigen schuld, gemeente. Ik weet wel, God volvoert Zijn eigen Raad, en Zijn eigen wil. Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten, maar daar komen wij niet vrij vanonder, gemeente! Mocht de Heere het aan iedereen op onze harten binden.

Ik zal voor dat wij nog verder gaan Gods volk eens toespreken. Om deze reden, gemeente! Volk des Heeren in ons midden, over het algemeen wat worden er weinig nieuwe ervaringen gehoord in onze tijd. Als wij over de standen van genade spreken wat is er weinig meer, bijzonder onder de jongeren, die het begrijpen. Het is haast, een vreemde taal als u over de standen van genade mag spreken. Maar volk van God, hoe komt dat? Er is in onze tijd, ook onder Gods volk een duisternis. Vroeger, en dat zeg ik maar vanavond, vroeger dan waren er de gezelschappen en dan wist men van elkander, waar dat ze lagen in het geestelijk leven. Dan wisten ze wel dat die vrouw, die mocht een openbaring van Christus kennen in haar leven, en er was een oude man die kon vertellen hoe dat God in Christus het bloed door de Heilige Geest toegepast had, die mocht kennen van de vergeving der zonden, dat konden kinderen weten, gemeente. Maar hoe is het vandaag aan de dag? Wat is er dan op die manier ook onder Gods volk een duisternis. Waarom zeg ik het, gemeente? Ik zeg het uit liefde voor Gods volk, en daar is ook een reden dat wij meer dit Woord moeten lezen. *Met het lezen zegt u, zou ik het dan leren?* Nee, dat zeg ik helemaal niet, maar ik zeg wel wat God zegt in Zijn Woord, dat Hij door Zijn Geest en Woord zal werken en niet buiten dat Woord, en niet buiten de Heilige Geest.

Wij komen in een gevaarlijke tijd met de kerk, gemeente, en er is nog een volk ook onder de jeugd die in hun ongeluk gebracht zijn. Die vindt u niet zoveel meer! U vindt wel mensen meer en meer die zo gelukkig zijn en ze zijn zo bekeerd, zo bekeerd. En als u nog eens een vraag stelt zoals Naómi dan worden ze kwaad, dan worden ze kwaad. En als u vraagt welke boeken leest u, nou dan is het wel eens dat ze de Bijbel lezen en al die teksten uitzoeken: *Geloof en wordt zalig!* En ze zijn nog nooit aan de weet gekomen dat ze nooit geloven kunnen, dat ze een vijand van geloof zijn. Als u vraagt, *welke boeken?* Dan gaat het meest over lichte godsdienstige boeken. Boeken waar onze vaders geen achting voor hadden. En als u zegt: jongens en meisjes, man en vrouw, of als u in de gezinnen komt, wees nou wijs, lees boeken waar onze voorvaders vertrouwen in gehad hebben. Dat is echt nodig! Maar er komen meer en meer in de kerk lichte boeken waar onze voorvaders geen achting voor hadden. Die worden meer gelezen dan boeken van: Smytegelt, Lodesteijn, Wulfert Floor, Philpot, Groenewegen en noem het maar op, gemeente. Er wordt meer, - en ik ga de namen maar niet noemen - maar er worden meer andere boeken gelezen dan die oude boeken. Mocht de Heere nog voor ons en ons arme zaad waken. Maar laten we ons arm zaad de schuld niet geven. *Want het is onze schuld, mocht dat waar worden, volwassen mensen en bijzonder Gods volk in ons midden.*

Mocht de Heere Zijn Geest nog uitstorten en nog een dag van opwekking, dat onze kinderen en onze jeugd en ons land nog mochten weten wat echt vrije genade is, dat eeuwige wonder dat God in Christus nog te doen wil hebben met een afgefallen geslacht van Adam, gemeente. Want valse godsdienst dat heeft niets, maar Gods echte werk dat heeft een waarde, dat heeft een waarde voor de tijd, gemeente.

2.

Laten we de tweede gedachte maar inzien, en daar staat: *Als op een licht, schijnende in een duistere plaats.* Onze tekst die zegt hier: Als op een licht, schijnende in een duistere plaats. En wat bedoelt Gods Woord hier dan? Gods Woord bedoelt dit, en dat is nu het Woord. En nu hebben we Gods Woord in de letter, maar ook Christus is dat Woord. *Hij is het Woord en het Licht.* En nu dat Licht dat uit de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid voortgekomen is. Daar heeft het God behaagd om een volk te verkiezen uit het diep gevallen geslacht van Adam, waar er geen één was die naar God vroeg, nee! Maar het heeft God behaagd om een volk te verkiezen. En het heeft God de Vader behaagd om Zijn lieve Zoon te geven, gemeente, waar Hij hier als dat Licht bekend gemaakt wordt, daar Hij de menselijke natuur aangenomen heeft om Zijns Vaders wil. En dan zien wij dat Licht, gemeente, dat Licht is neergekomen, dat Licht is geboren, uit de maagd Maria. Dat Licht is geboren onder de Wet. En er is een Licht in de duistere plaats opgegaan en dat is in enge zin dat Woord, maar in de ruimere zin dan is het Christus Jezus; *want Hij is de Weg de Waarheid, en het Leven.* Hij is het Licht door Zijn Vader en dat door het toepassende werk van de Heilige Geest. En dan moet dat een persoonlijke zaak worden. Dat is wel waar dat God de Vader Zijn Zoon heeft gegeven, als dat Lam Gods, om in de plaats van de zondaar de dood te sterven, om eerst alle gerechtigheid en alle gehoorzaamheid in de verheerlijking van het Recht waarin dat God verheerlijkt zal worden, Zijn Heilige Vader. Maar Hij heeft ook geleden en Hij is gestorven. Hij is ook in het graf gegaan, maar Hij is op de derde dag opgestaan. O, dat de kerk Hem zou mogen kennen *in* de kracht van Zijn opstanding. En *door* de kracht van Zijn opstanding, gemeente. Nu is Hij aan de rechterhand van Zijn Vader opgevaren. En daar als die Profeet, Priester en Koning

van Zijn kerk, daar is Hij als de Voorspraak van Zijn kerk aan de rechterhand van Zijn Vader.

Maar vandaag, over het algemeen dan begint het met Christus. Maar laten we het anders zeggen, Christus begint het werk, Hij begint dat werk. Het begint niet met Christus te kennen, maar het is die Christus Die alle macht gegeven is in de hemel en op de aarde. En dat het een groter werk is om een mens te bekeren dan de schepping van de wereld, gemeente. En dan door de kracht van de opstanding van Christus is die Kerk nog niet zalig. Er is een uitverkoren Kerk, daar is een Kerk voor wie Christus is gestorven naar de verheerlijking van Zijn Vader, maar zo is de Kerk nog niet zalig.

Maar dan zien wij dat het Licht schijnt *in een duistere plaats*. En dat is Christus heeft de prijs moeten betalen, maar Hij moet die zaligheid toepassen. En dan gebeurt er een eeuwig wonder door de krachtvolle werking van de Heilige Geest, Die uitgaat van de Vader en van de Zoon. En weet u wat er gebeurt, gemeente? God werkt door Zijn Geest en Woord. Leest het maar ook in de Heidelbergse Catechismus in Zondag 21. Maar luistert, want dat eeuwig wonder moet nu plaats vinden. Dan is dat Woord in de duisternis van de wereld gekomen, Christus is in deze wereld gezonden door Zijn Vader. Maar nu komt dat Licht in een andere duistere plaats, *en dat is die duistere plaats van een gevallen zondaar*, gemeente. En dat hebben wij nu nodig. Dat het Licht door de wedergeboorte gaat schijnen in de duisternis. En als dat Licht gaat schijnen in de duisternis dan gaat die mens zien wat hij nog nooit in zijn leven gezien heeft, want dat is een Licht in een duistere plaats. In het algemeen Christus' werk in de wereld, maar nu de werken Gods *in de ziel*.

En wat gebeurt er dan? Wat gebeurt er dan jongens en meisjes? Dan gaat die ziel zien wat hij nooit heeft gezien. En daar gaat hij God zien, dan gaat die ziel God zien, en dan gaat die ziel zichzelf zien in de mate dat God het geeft. En gaat hij daartussen zien de heilige Wet, die Gij den sterv'ling zet, gemeente. Dan gaat dat Licht schijnen over God, en dan gaat het Licht schijnen over de heilige Wet, en dan gaat dat Licht schijnen over mijn leven. Kent gij dat? Kent gij dat, gemeente? O, de Heere is vrij! Er kunnen misschien mensen wezen die kunnen niet zeggen: *dat het was op die dag, of die preek*; daar is de Heere vrij in. Maar dat vraag ik u niet. Maar is dat Licht opgegaan in die duistere plaats van onze duistere ziel? Want door de val, gemeente, dan zijn we niets anders dan duisternis. Maar er is een Licht die opgaat in een duistere plaats. En dat wordt genoemd de wedergeboorte! Dat is Gods getuigenis.

Maar kent gij dat? Dat is een persoonlijke vraag? Ik vraag u in de eerste plaats niet, gemeente, of u Christus kent, maar kent u dat in uw leven? En hoe is het dan gegaan? Vertel het dan vanavond nog, hoe is het dan gegaan? Dan krijgt u als een schuldig zondaar, die rechtvaardig, toornig God lief. Dan krijg ik die God lief, gemeente, en wegens de zonde tegen de heilige Wet dan deug ik niet meer voor God, gemeente! En dan gaat een mens ongelukkig worden. Dan wordt hij niet bekeerd in zijn eigen, maar dan wordt hij onbekeerd en toch krijgt hij God lief. Wat gaat hij dan niet vertellen in zijn eigen stilheid met zijn eigen woorden: *God is goed*. De Heere heeft mij niets dan goed gedaan mijn gehele leven, en ik heb niets anders tegen die goedertieren God gedaan dan zondigen.

En dan gaat die mens werken, dan gaat hij werken om het goed te maken. Maar dan op Gods tijd dan moet hij leren dat het Licht schijnt in die duisternis, en dat Licht

gaat meer schijnen, en dan gaan we zien *dat het niet alleen deze zonden roepen om straf, maar ik ben in ongerechtigheid geboren*. En dan kan het niet meer, de wortel is verdorven, gemeente! U kunt wel takken afhouden; en dan kan u het voor een tijd een beetje mooi maken, - en dat kan een ziel in die tijd (ik hoop dat er nog jonge mensen zijn die dat begrijpen) - dan kan het in die tijd, o, dat ze deze zonden afbreken en die zonden niet doen en dat wel doen. En dan gaan ze de Heere beloven: Dit doe ik niet meer en dat doe ik niet meer. Maar dan gebeurt het wel eens dat de mens in de verzoeking komt en daar valt hij! En dan komt die belofte terug die hij gedaan heeft. O, gemeente, wat wordt hij dan een huichelaar. Beloofd om het niet meer te doen en toch doen!

En dan gaat hij inleven, gemeente, o, wat een waardeloze, goddeloze, helwaardig schepsel dat hij is. Er komt een tijd en dan durft hij niet meer te beloven, dat hij dit niet meer en dat niet meer zou doen. O, wat gaat hij dan graag naar de kerk, wat zou hij dan graag onder de gezelschappen zitten, maar soms dan durft hij niet. Nee, dan durft hij niet, en waarom niet, mijn hoorders? Dan wordt hij bang dat hij zichzelf vroom maakt! Kent u het nog in Middelburg, mijn hoorders? De mensen zouden wel zeggen: er zou wat goeds in die jongen of die vrouw wezen, en zij voelen dat er niets goeds in is. Begrijpt u het, mijn hoorders? Ze blijven weg omdat ze de mensen niet willen bedriegen. Want ze worden gewaar dat ze God niet bedriegen kunnen, mijn hoorders. O, dan lopen ze over de wereld met een neergebogen hoofd. Weet u wat dat is mensen? O, dan is het in de ervaring van die mens, dat ze zonder God en zonder hoop in dit leven zijn. Kent gij dat? Dat is nu dat Licht, dat schijnt. Zodat ze zeggen: *het kan niet meer!* Want dat Licht dat schijnt op God! O, ze praten nu zoveel over *Christus* maar dat Licht schijnt op *God*. En dat Licht schijnt op de zonde en dan denken ze: *het kan niet meer*.

Er is een volk op aarde geweest en er zal altijd een volk blijven, er is een volk die nooit meer tot God bekeerd kunnen worden. O, misschien is er vanavond nog één of twee, - en dan weet ik uit de ervaring, gemeente - dan kunnen alle mensen bekeerd worden, maar om mijn eigen schuld kan het nooit meer. Dat zelfs de grootste vloeker, de grootste dronkaard - zoals wij zeggen - die zelfs op de straat dronken ligt, dan kon ik nog geloven dat die man bekeerd kon worden, maar voor mij kon het niet meer. Mensen dat gaat niet buiten u om, dat gaat diep door uw hart heen. Want God gaat door in Zijn Recht bij Zijn Woord, door Zijn Geest. En wat nodig is, gemeente, als de Heere doorgaat, dan komen wij met een Jakob in Genesis 28. *Schuld, dood en zonder hoop!* Dan wordt het de laatste nacht in het leven van een mens, dan gaat hij onbekeerd de eeuwige rampzaligheid in.

We hebben er gisteren nog een beetje over gesproken. Er is een volk, gemeente, die kunnen een beetje verklaren wat de hel is. Wat is de hel? Wat maakt de hel mij, gemeente? Dan zou een mens van nature zeggen, dat vuur dat nooit meer uit zal gaan, dat zou de hel wezen. Breid het in uw eigen gedachten maar uit, want ik kan het in het Hollands niet zeggen. Maar is dat waar in het leven van dat volk? De hel, dat is, eeuwig God te moeten missen en dan mijn eigen schuld. Dan is het de schuld niet van mijn vader of van mijn moeder dan is het de schuld niet van de dominee of van de ouderling, maar dan is het mijn eigen schuld! Dan wordt de duistere plaats ingeleefd in het hart.

Er is in onze tekst een woord dat zegt: "Als op een licht, *schijnende in een duistere plaats*." Och, gemeente, toen Johannes de Doper met kracht van de hemel gepreekt heeft: *Bekeert u, bekeert u!* En toen dat woord door de Heilige Geest toegepast werd

en het volk onder die rechtvaardige vloek Gods wandelde moesten ze getuigen: *eigen schuld!* Maar wat mocht hij toen spreken: Zie, zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt! Johannes 1:29. O, daar is een Licht, Dat schijnt in een duistere plaats. O, wat was dat een boodschap van vrije genade: *Zie, zie, het Lam Gods!* O, toen hebben die discipelen gehoord, wat ze nog nooit gehoord hebben! Er is een Weg geopenbaard, gemeente, voor een mens voor wie het niet meer kan. En dan kan het nog van Gods kant, gemeente. Wij kunnen dat in onze korte tijd vanavond niet uitbreiden, maar och, gemeente, kent gij dat in uw leven? O, dat het Licht heeft geschinen in een duistere plaats! Dat u in uw ongeluk onder Gods rechtvaardigheid Gods Woord ging lezen, dan leest u de vervloeking. O, dat u Gods Woord weg moest leggen want het vervloekt u, gemeente.

Maar nu in de tweede plaats, dat er een Licht opging over dat Woord. Zie, het Lam Gods! O, eeuwig wonder. Waardoor was het voor Jakob mogelijk om daar te blijven in Genesis 28, gemeente, in die nacht van de dood en vloek, in de nacht van de onmogelijkheid? Omdat er een Licht van de hemel in die droom geopenbaard werd. Daar is die ladder neergedaald van de hemel aan die ziel, gemeente. Wat is het dan in die nacht toch licht geworden. Dan mag hij zien, dat het God heeft behaagd om in Zijn Zoon Jezus Christus, als de Weg te openbaren dat God met het goddeloze verzoend kan worden. *Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt,* gemeente.

O, kent gij dat? Weet gij nog van die tiende ure in uw leven? Het kan wel wezen, gemeente, dat een mens het niet kan zeggen wanneer God begonnen is, maar die tiende ure daar kan niet overheen gestapt worden. Nee, dat is te groot als er een Weg geopend is voor een helverdienend zondaar. Dat zou u nooit vergeten al zou u zo oud worden als Methusalem, mijn hoorders, dan kunt u dat nooit vergeten.

Vanzelf, daar is verschil in de mate ook in die weg van de openbaring. Er is een openbaring van Christus in het Woord. Ja, het is allemaal in het Woord, maar wat ik zeggen wil is, dan kan het wel gezien worden in het Woord, dat geeft de Heere wel eens, dat een mens het lezen mocht en dan gaat hij lezen dat God Zijn Zoon gegeven heeft tot een Zaligmaker der zondaren. Dat kan soms erg bemoedigen. En daar kan de Heere ook in verschillende mate geven, dat het Licht mag opgaan. En laten we dat er maar even bijzeggen, niet alleen voor in het begin, maar ook in de verdere weg wat kan Christus verborgen wezen ook voor Gods bevestigde Kerk.

Denk maar eens aan Abraham. Wanneer dat hij geroepen wordt, en ik weet dat heeft een speciale betekenis, maar denkt er maar aan als hij geroepen wordt om Izak op te offeren. Wat is dan dat offer toch verborgen voor Izak. Wat is dat offer verborgen ook voor een Abraham, gemeente! Dan ziet u, dat moet u in uw gedachten eens overdenken, dan ziet u Abraham als een vader en die heeft een bevel van God verkregen om zijn zoon op te offeren. En daar gaat hij door het geloof! En dan neemt hij zijn zoon Izak mee. En Izak vraagt: "*Vader, hier is het hout en hier is het vuur, maar waar is het lam?*" O, gemeente, dan mag die vader een antwoord geven door het geloof en die man mocht wijzen op God. Want dan mocht hij getuigen: *God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon.* God Zelf. O, wat een voorrecht als wij de weg niet meer weten. Maar weet het toch, dat er een God is en dat er een belovend God is en een God Die Zijn Eigen Zoon heeft gegeven. En al kunnen wij het niet meer bekijken, maar dat we op Hem mochten zien Die boven alles staat, gemeente, dan zou dat volk nooit beschaamd worden. Wel beproefd, maar is

Abraham beschaamd geworden? Is Izak gestorven? Nee, gemeente, er is een offer gevonden, een offer gebracht door de Heere, geliefden.

En zo kunnen we verder gaan, maar laten we nog een stapje verder gaan, gemeente. Kent u die tijd tussen wedergeboorte en de openbaring van de Weg buiten uzelf? Wat een wonder dat geweest is toen die Morgenster in die weg in uw leven openbaar kwam dat het kon. Kent u dat in uw leven? Maar nu het verschil tussen Genesis 28 en Genesis 32. Want eerst heeft bij Jakob het Licht in de duisternis geschinen. Maar daar in Pniël, gemeente, in Genesis 32 daar heeft God met Jakob afgehandeld. En hoe gaat dat als God met een mens af gaat handelen? O, gemeente, dan kunnen we het niet opgeven, *dan kan er zoveel liefde door de Heilige Geest, door Christus in de ziel zijn naar God en naar de verheerlijking van Zijn Recht en naar de verheerlijking van Zijn deugden.*

Maar wat is nu het grootste probleem, gemeente? Dan wil ik nog zalig worden met mijn eigen behoud, begrijpt u het? En wat een werk heeft God om een mens daar te brengen dat hij het eens met God mocht worden. Eens met God. Als de Heere daar Jakob aan zijn heup raakt dan heeft hij zijn kracht verloren, maar dan is hij *nog niet aan een einde gekomen*, want dan zegt hij nog: *ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent.* O, dat is een heilige handeling van God in de ziel doordat de ziel uitgaat naar God. Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent. Heeft Jakob losgelaten, gemeente? Kent u het uit eigen ervaring? Hoe dat ging dan, ook met Jakob, dat hij wel losgelaten heeft, toen kwam God in Zijn Goddelijk Recht, gemeente, in Zijn Goddelijk en blinkend Recht en daar gaat God als Rechter van hemel en aarde tot Jakob spreken: *Wie zijt gij?* Toen heeft Jakob losgelaten en daar heeft Jakob getuigd: *Ik ben Jakob.* En daar mocht hij getuigen: *De Rechter doe met mij, wat Hij wil!* Daar heeft Jakob *God liever gekregen in de verheerlijking van Zijn Recht en van Zijn deugden dan zijn eigen zaligheid.* Echt, mijn hoorders, daar heeft hij God liever gekregen dan zijn eigen zaligheid. Daar heeft hij de wens dat God verheerlijkt zal worden. En als Jakob in dat Goddelijk ogenblik wegzinkt, - want Jakob kan nooit meer behouden worden. Jakob kan naar de hel en Jakob wordt gewillig gemaakt. En als hij in dat ogenblik wegzinkt dan spreekt God op grond van het recht: *O, zie het bloed des Lams!* Dan wordt het bloed des Lams toegepast, gemeente. En daar wordt Jakob van de staat des doods naar de staat des levens voor zijn eigen weten overgezet. Dan wordt hij Israël, dan krijgt hij een nieuwe naam Israël, Israël.

O, gemeente, heeft u een nieuwe naam ontvangen? *Uw naam zal niet meer Jakob wezen, maar uw naam zal Israël!* Hij wordt Israël genoemd. De gramschap Gods is voor hem eeuwig geblust. O, wat is er dan een helder Licht dat schijnt! Want Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven en het Licht. Wat heeft hij een vrede bij God! Dan ligt er niets meer tussen. O, dan mag hij vrede met God hebben in de voldoening van die gezegende Borg.

Wat is Hij dierbaar geworden! Petrus zegt in 1 Petrus 2:7: *U dan, die gelooft, is Hij dierbaar.* Wat is Hij dierbaar geworden in Zijn Namen, wat is Hij dierbaar geworden in Zijn ambten, gemeente! Wat is Hij dierbaar geworden in Zijn natuur, dat Hij de menselijke natuur heeft aangenomen. Wat wordt Hij dierbaar, gemeente, in Zijn vernedering, in de staten van Zijn vernedering, maar ook de staat van Zijn verhoging. Wat heeft Paulus getuigd in Galaten 2:20: *Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij.* Want de weg naar de hemel is door de hel, gemeente! O, wat heeft Jakob daar Hem in Zijn beminnelijkheid, in Zijn schoonheid, in Zijn majesteit, in Zijn liefde, in Zijn diepe vernedering, wat heeft hij

dan Hem door het Licht gezien als de Zoon van God en de Zoon des mensen! O, wat heeft Jakob Hem gezien als die Zaligmaker! O, er was voor Jakob eerst geen weg en toen was er zulk een ruime Weg. Wat was er tevoren (gemeente, vergeet het maar nooit), de kennis van de zonde, de schuld van de zonde, en de kracht van de zonde, maar wat heeft hij dán mogen zien, de kracht van het bloed! Wat heeft dat bloed dan alle kracht, gemeente, meer kracht dan de kracht van de zonde. En daar mocht hij ruim staan in de ogen Gods, door Christus. Dan is er vrede, dan is de gramschap Gods voor eeuwig geblust en dat komt nooit meer terug in het leven van een mens.

Het kan zijn in het leven van een mens, in de weg van de heiligmaking dat een mens zo schuldig over de aarde gaat en dat hij zoveel strijd heeft of het nu waar geweest is? Maar de gramschap Gods komt voor dat volk nooit meer terug. Maar nu in de weg van de heiligmaking, dan krijgt dat Licht in de duistere plaats, dat krijgt nog meer waarde, gemeente! Want Paulus zegt in de Korinthenbrief zegt: *Hij is ons van God gegeven tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.* En nu in de weg van heiligheid wat wordt er dan nog geleerd! Maar wij moeten verder want de tijd is al voorbij.

Laten we maar zingen van Psalm 98 en daarvan het 3^e en het 4^e vers:

*Doe bij uw harp de psalmen horen;
Uw juichstem geef' den HEERE dank;
Laat klinken, door uw tempelkoren,
Trompetten en bazuingeklank;
Dat 's HEEREN huis van vreugde druise,
Voor Isrels groten Opperheer:
De zee met hare volheid bruise;
De ganse wereld geef' Hem eer.*

*Laat al de stromen vrolijk zingen,
De handen klappen naar omhoog;
't Gebergte, vol van vreugde, springen.
En hupp'len voor des Heeren oog.
Hij komt, Hij komt, om d'aard te richten,
De wereld in gerechtigheid:
Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten,
Wordt in rechtmatigheid geleid.*

TOEPASSING

Gemeente, de tijd is voorbij maar ik hoop dat u nog een beetje geduld heeft. Gods volk die leert met de rechtvaardigmaking armer te worden. Vandaag aan de dag, gemeente, wordt dat meer en meer een vreemde taal. Maar dat volk die echt door God het gegeven wordt, dat volk, die komen in de ervaring met de weldaden Gods in de armoede. In de armoede! In de weg van de heiligmaking. En wat mist nu dat volk in de rechtvaardigmaking? Want met elke weldaad en met elke verschijning van dat Licht, wordt er een andere zaak aangelicht dat weer in het gemis brengt. Ik hoop dat u het begrijpt. Met elke weldaad van genade komt God dat volk te openbaren wat ze missen. En met de rechtvaardigmaking, gemeente, *krijgt dat volk te doen in het gemis van hun kindschap, van hun kindschap.* De Heilige Geest is het eerst om in de ziel te werken, en de laatste Persoon om te leren kennen. Christus is in Zijn vruchten zo dierbaar. Lees maar het boek Ruth, dan krijgt Ruth eerst kennis aan Boaz. Wat

was het dierbaar. Maar als ze later getrouwd is met Boaz dan wordt ze zó arm, zó arm, gemeente, omdat ze buiten hem geen vrucht meer kan baren!

Maar nu aangaande de kennis, een mens kan weten dat Gods toorn geblust is, en toch dat er een ledige plaats overblijft. En dat het steeds donkerder wordt, steeds donkerder. Want, gemeente, als God werkt in een ziel - want een mens komt zover niet in zijn leven dat hij zegt: nu heb ik alles, nu ga ik op een zachte stoel leven, nee, zo gaat het niet. Daar moet u maar niet op rekenen! - Maar als het God behaagd om die ziel verder te leiden, dan gaat God die ziel weer in het gemis brengen, in het gemis, in de beproeving! Want het geloof dat moet beproefd worden, en dan is het menigmaal in het leven van dat volk, dat het naar twee kanten kan vallen! Goed begrijpen, gemeente! Er is een volk van God die gaan in de hoogmoed met de rechtvaardigmaking. En dat is een zeer onprofijtelijk leven. Want dan hoort u die mensen keer op keer over de rechtvaardigmaking. Maar uiteindelijk gaat er niets meer van uit. Dan zegt de jeugd wel eens, dat hebben we al wel honderd keer gehoord: *het zegt me niets!* Maar het is een voorrecht, gemeente, en houdt het daar maar aan, gemeente, wij staan voor alles in eigen schuld en verantwoording, al kunnen we niets aan onszelf geven, en al zijn we niet waardig dat God ons iets geeft. Maar daarom de Schrift, gemeente, daar wil ik de nadruk op leggen, terug naar de Schrift; naar die Schrift, naar die Schrift, het zal naar die Schrift moeten wezen, gemeente!

Maar dan gaat de Heere met Zijn volk in een weg van de beproeving, van donkerheid. Want laat ik het zo maar zeggen: God in Zijn wijsheid in Zijn liefde, Hij weet dat wij aan niets zijn toevertrouwd. We zijn aan niets toevertrouwd, gemeente. En daarom handelt de Heere zo Vaderlijk met Zijn volk. Daarom kreeg Paulus een doorn in zijn vlees, uit liefde, uit liefde. Maar nu als de Heere verder gaat en Hij gaat die ledige plaats hier openbaren, dan kan hij wel eens vrijmoedigheid krijgen om te vertellen wat in zijn leven plaats mocht vinden door genade. Maar dan komt de Heere hem te onderwijzen wat hij nog mist.

Want vandaag aan de dag onder de godsdienst, gemeente, - en dat kruipt, dat komt meer in onze kerk hoor, - dan durven ze dat gebed te gebruiken dat de Heere Jezus Zijn discipelen geleerd heeft. Maar dat volk durft dat niet. En dan komt de duivel te zeggen - want Gods volk die krijgt met de duivel te doen, gemeente - en die duivel gaat zeggen als *de rechtvaardigmaking* nu waar zou zijn, dan zou u durven zeggen: *Onze Vader*. Maar dat volk durft dat niet. En wordt dat volk weer ontdekt en uitgeledigd en weer in de schuld gebracht. Want mensen, hij wordt steeds weer in de schuld gebracht. Want Paulus zegt, een voorrecht dat we een dagelijkse bekering, dat we dat bloed nog dagelijks nodig hebben. Maar nu komt hij weer op die plaats, gemeente, dat hij het niet meer weet, dat hij het niet meer weet. En dan wordt er plaats gemaakt, *opdat de Heilige Geest getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn*. Dan krijgt die ziel het kindschap terug in zijn leven door de kennis van de Heilige Geest, gemeente. Wat wordt die Persoon dan dierbaar voor een mens!

Maar dan gaat hij nog armer worden. Begrijpt u het, dan gaat hij nog armer worden. Want God komt Zijn volk zo arm te maken. O, jongens en meisjes, jeugd versta me toch, de dienst des Heeren, de vreze des Heeren dat is méér waard, dan tienduizenden werelden met al zijn plezier voor het oog. Maar God gaat Zijn Kerk voorbereiden voor die dag en dan gaat de kerk met de kennis van hun kindschap nog armer in zichzelf worden. En weet u, gemeente, wat dat echt betekent? Dan gaat die kerk met

hun hoofd dieper gebogen, dan onder de ontzaglijke overtuiging van de zonde. En weet u onder welke woorden? Dan zegt de Heere: *Ben Ik dan een Vader, waar is dan Mijn vreze?* O, gemeente, wat moet de ziel dan toch zeggen: *Ik ben niet waardig.* O, wat moet die ziel dan toch met zichzelf beschaamd worden. *Als Ik een Vader ben, waar is dan Mijn vreze?* En laat ik nu dat volk eens vanavond vragen: o, hoe weinig in de praktijk van het leven bedoelen we in ons leven, bidden, in het lezen van de Schrift, in onze kerkgang, in onze gezelschappen, hoe weinig bedoelen we God. Begrijpt u het, mijne hoorders? Bunyan zegt: *dan zou het een eeuwig wonder zijn als ik er ooit gebracht wordt, ooit gebracht wordt.*

En nu gaan we maar eindigen. Maar ik wilde dit nog even zeggen, over het laatste gedeelte van de tekst. Want u moet dit weten, dat het laatste gedeelte pas waarde krijgt als van alles zat worden, zoals Gods Woord zegt. Zat van zichzelf, zat van de duivel en zat van de wereld. Niet de uitwendige wereld, maar de wereld hier van binnen. En er staat hier, en dat Woord heeft zoveel te zeggen, gemeente: *Totdat, totdat.* Wat bedoelt 'totdat' hier? *Totdat de dag aanlichte en de Morgenster opga in uwe harten.* Dan zal er nooit geen duisternis meer wezen. *Totdat, totdat;* het zal voor Gods volk hier in deze wereld een plaats van duisternis blijven al heeft het Licht in hun ziel geschinen, gemeente. En gelukkig, want ga maar terug naar de eerste algemene zendbrief, want daar staat het, dat Petrus schrijft *aan de vreemdelingen.* Want Gods volk wordt door de wedergeboorte *vreemdeling.* En dat komen zij in te leven, als het goed, is in hun kindschap.

En nu, gemeente, hoever kunt u mee nu? Wat een voorrecht als we nog eens horen mochten wat we bezitten, maar ook een voorrecht als we nog horen mochten wat we missen en dat we nog eens horen mochten, dat we er geheel vreemdeling van zijn. Vergis uzelf maar niet, gemeente, want God zal het laatste woord straks hebben in de grote Oordeelsdag of in de dag van onze dood.

Ik wil u nog een enkel woord geven: volk van God, wees niet te moedeloos, maar mocht die Schrift nog weer waarde krijgen, onderzoekt de Schrift, volk van God! En onderzoek of uw bekering een grond heeft in dat Woord. En mijn onbekeerde medereizigers, lees dan, lees die Heilige Schrift. Het zijn de middelen!

Ik heb nog een brief van mijn oude grootmoeder van honderd jaar terug, en daarin schrijft ze aan de kinderen: *Gebruik de middelen kinderen, wie weet nog of God er nog eens in mee zou willen komen uit Zijn vrije genade en vrije gunst naar Zijn eeuwig welbehagen.*

Wie de wereld zoekt die gaat verloren en wordt vervloekt, gemeente. En wie het in het christendom zoekt, dat is maar een godsdienst om mee te leven, maar dan zou u met de vijf dwaze maagden straks voor een gesloten deur komen. En gemeente, de tijd is voorts kort, haast u om uw levens wil.

Maar ik wil nog een enkele rijke onderwijzing geven volgens Gods Woord, voor dat volk hier in Nederland. Want dat heeft me zoveel gezegd, gemeente. U kent allemaal onze onderwijzer Ds. Lamain, die heeft hier op de grond van Holland gelopen als student. En hij heeft ons verteld, maar ik heb het verleden winter op een oud bandje gehoord. En dan gaat hij wat vertellen in een gemeente. Toen was hij nog student (en hij was zo jong dat weet u nog wel) en dan moest hij bij een oude ouderling voorgaan in de kerk, in de week. Vooraf moest hij bij een geoefende oude ouderling gaan eten. En daar was hij al bang voor, voor die man. Dat heeft u weinig vandaag meer dat ze

bang zijn. Maar hij kwam bij die oude ouderling, en daar hebben ze samen gegeten, en die oude ouderling zei: *Nu, ga je met mij even naar de stal, voordat we naar de kerk gaan, om de koeien te melken.* En ze kwamen in die donkere stal; en het was een leven daar (en Ds. Lamain was geen boer). Van dat leven schrok hij. Hij zei tegen die oude ouderling: Wat is dat?

O, hij zei: jongen, wees maar kalm, wees maar kalm. Hij zei: je moet je potlood maar nemen en neem maar een papiertje, en ik zal je een les geven en het kan wezen door 's Heeren zegen dat het een onderwijzing zou zijn voor je gehele leven.

(En de tijden zijn zo donker, gemeente. Daarom dacht ik, ik zal het maar even zeggen ook voor de jongens en meisjes, voor de jeugd en voor de ouderen, voor ons allemaal) Die oude ouderling zei van een kalf: *Dat wordt genoemd een mestkalf.* En hij zei:

- (1) Punt 1, schrijf maar neer, zei die oude ouderling (zo heeft Ds. Lamain het ook verteld), *dat is nu een kalf die het beste groeit als hij van de moedermelk drinkt.* U moet het zelf maar uitbreiden want anders zijn we drie uur hier vanavond. Die het vatte kan die vatte het. Hij groeit het best van de melk van één moeder. O, gemeente, wat hebben we voor zaligmakers in ons leven, begrijpt u het! Ik moet er een enkel woord van zeggen, bijzonder voor de jeugd, dat u er wat van begrijpt. Wij zoeken het zo vaak daar waar het niet te vinden is. Die kalvers groeien het best als ze van de melk van één moeder krijgen.
- (2) En dan zei die Ouderling dan moet u het tweede puntje maar neerschrijven. *Dat kalf groeit het best als hij in een klein hok staat, in een klein hok.* Wij zijn niet veel toevertrouwd gemeente! Gelukkig als we maar in een klein hok gehouden worden. Vandaag aan de dag wat een gevaar van verzoeking van de wereld, maar ook van de godsdienst. Het grootste wonder zal wezen, gemeente, als we onszelf niet bedriegen voor de eeuwigheid. Want er is veel kans volgens Gods Woord dat we onszelf bedriegen. "Want arglistig is het hart meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen." Zo erg is ons hart. Maar, een klein hok.
- (3) In de derde plaats zei die oude ouderling: *Dat kalf groeit het best dat het in dat klein hok donker is.* Ik dacht er over hier, het staat in onze tekst.
- (4) In de vierde plaats: *Dat kalf moet aan een kort touw gehouden worden.* Begrijpt u het, mijne hoorders? Aan een kort touw. U zult zeggen: Als u in een klein hok bent dan hoeft u geen kort touw te hebben? Begrijpt u het? Zijn er mensen die het nog begrijpen? Gemeente, tot onze schande moet ik het zeggen als wij niet aan een kort touw waren dan sprong ik er nog van uit. Begrijpt u het? Dan sprong ik er nog van uit! Ik heb gisteravond in Zwolle gezegd: Buiten de oefening van de Heilige Geest in een mens zijn leven - want Christus heeft gezegd: Zonder Mij kunt gij niets doen - dan leef ik aan de ene kant in de hoogmoed en de andere kant in vijandschap. Verder kunnen wij het niet brengen en dan komen wij op dat punt, gemeente: *een kort touw.*
- (5) En nu in de vijfde plaats: *Dat kalf groeit het best als ze dat kleine hok nooit schoon maken, dat hij in zijn eigen stank zijn hele leven moet leven.* In zijn eigen stank. Gods volk, gemeente, wordt door de Vaderlijke liefde, door de liefde van die Oudste Broeder en door de leiding van de Heilige Geest, die zullen in moeten leven wat wij in ons verbondshoofd Adam gedaan hebben. De gramschap is geblust, de zonde is vergeven, maar de Heere zal zorgen dat ze zullen weten uit welke grote nood en dood Gods Kerk straks verlost zal wezen.

Totdat, och gemeente, wat kennen we daarvan? Jonge mensen, volwassen mensen, dat moet u eens opschrijven die vijf punten over dat mestkalf. En volk van God, wees

nog van goede moed, want vertrouwend dat Hij Die in u een goed werk begon, zal het ook voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Naar de Schrift dat vast en zeker is, het goede werk dat Hij begint, zal Hij voleindigen tot op de dag van Jezus Christus.

En wat kennen we daar nu van? Mocht God de toepassing geven en Zijn naam mocht eeuwig de eer ontvangen. Onze Koning is van Israëls God gegeven.
AMEN.

Dankgebed.

*Laat ons eindigen met het zingen van Psalm 43: 3 en 4:
Zend, HEER', Uw licht en waarheid neder,
En breng mij, door dien glans geleid,
Tot Uw gewijde tente weder;
Dan klimt mijn bange ziel gereeder
Ten berge van Uw heiligheid,
Waar mij Uw gunst verbeidt.
Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de Bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren.
Die, na kortstondig ongeneugt,
Mij eindeloos verheugt.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna henen in vrede.

***De genade van onze Heere Jezus Christus,
de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen.
Amen***

